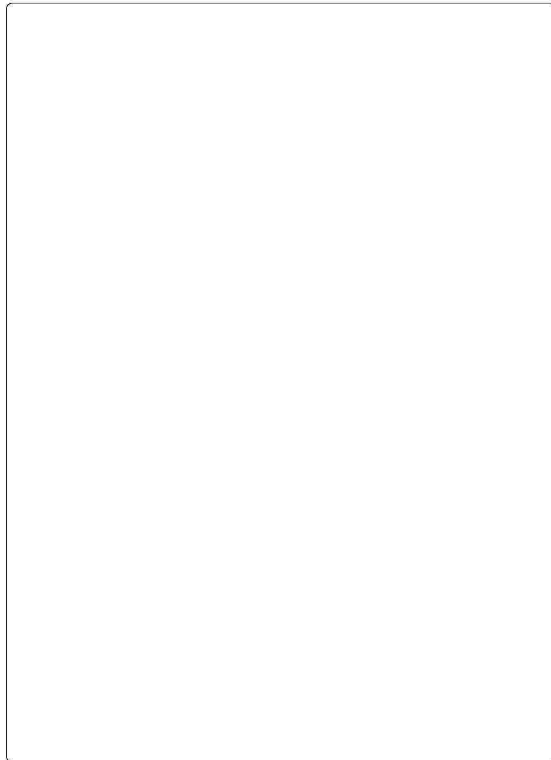

Kpoverello

2011. 03. 27. II. évfolyam 11. szám

Tisztaság

Kpoverello 2011. 03. 27.

2

„Miközben tanúságot tesznek a jó jövőről, és hivatásukhoz hűen a szív tisztaságára törekszenek, tegyék magukat szabaddá Isten és testvéreik szeretetére.” (A Ferences Világi Rend Regulája. II. fejezet: Az életforma, 12. pont)

Kedves Testvérek!

Mi jut eszetekbe a tisztaságról? Ósdi, betarthatatlan szabályok? Fehér liliomok? Menyasszonyi fátyol? Fehér rózsakoszorú? Őszintén, nekem egy fehérítőreklám ugrik be: a szélben lobogó fehér lepedők, tiszta mosott ruha szaga, kék ég. Meg egy ásványvízreklám: csobogó finom víz az üvegphárban. Úgy gondolom, nem véletlenül: egy jó reklám úgy van kitalálva, hogy hasson az érzelmeinkre, felkeltse az érdeklődésünket, olyan vágyakat csaljon elő belőlünk, amik nem tudatosak, de ott lappanganak bennünk... Szerintem mindenkiben ott van valahol a vágy a tisztaságra. Kérdés, hogy észrevesszük-e, kérdés, hogy miben éljük ki. Veszünk egy fogfehérítőt, méregtelenítő kúrákra járunk, vagy igyekszünk másképp tiszták maradni... belül... Ehhez próbálunk néhány ötletet, gondolatot nyújtani.

A következő három hónapban szeretnénk veletek három csomót kötni, egy képzeletbeli kordára: a ferencesek három fogadalmának jelképeit. Az első a tisztaság lesz, a további sorrend maradjon meglepetés.

Szeretettel,

a szerk.

Coffice Diary

Lovely Morning Chat of Spring

The coming of *no extra clothing* days received a more than comforting welcome in the city. Bright colors and lighter fabrics find their way out of the oblivious drawer. Sunbaths, sunglasses tan the skin and help the wearer see through the lens of unreal colour, and the spring-shaped, brisk feet of the lovely ladies lighten up the already light streets (the later due to the miraculous effect of the wonderstockings). For a week we have been enjoying sun but just as in *Breakfast at Tiffany's* the shower unavoidably comes and cools the spring-effect.

Gál Dalma

A tisztaság – mint vallásos fogalom

A különböző világvallások szókincsében az egyik fontos közös elem a tisztaság, amely akár tárgyakhoz, akár cselekedetekhez, akár pedig személyekhez kötve megjelenik (ez utóbbi esetben szüzesség fogalommal is jelölve).

Ez utóbbi témakörnél maradva, s komolyabban megnézve az ezzel kapcsolatos tanításokat vagy gyakorlatokat azt láthatjuk, hogy a kifejezésbeli azonosságon túl, nagy eltérés van pl. a Vesta-szüzek vagy a buddhista szerzetesek vagy éppen a keresztény tisztaságfogalom között.

Sőt a kereszténységben belül is, különböző korok felfogását nézve, eléggé eltérő megközelítéseket vagy legalábbis hangsúlyokat láthatunk. Hosszú évszázadokon át – kezdve a II-III. századtól – a tisztaság, illetve a tisztátalanság elsősorban a szexualitáshoz kötődő fogalom volt, s ennek fényében a tisztaság értékét elsősorban a nemiségtől való be nem szennyezetség adta, ami mint önmagában lévő érték került bemutatásra. (Hogy ez még ma is előforduló megközelítés mutatja az, hogy a Katolikus Egyház Katekizmusa a tisztaság kérdéskörét a VI. parancs – „Ne paráználkodj!” – keretében tárgyalja). Ez nagymértékben összefüggött a nemiség „bűnösségének” a hosszú évszázadokon át tartó felfogásával: ezért az attól való tartózkodás, az arról való lemondás egyfajta aszketikus cselekedetnek számított.

Jézus tanítását, amelyet az evangéliumok tartalmaznak, vagy az abból fakadó Szent Pál-i iránymutatást nézve azonban azt láthatjuk, hogy – bármennyire hosszú ideig is volt jelen a kereszténységben ez a megközelítés – a tisztaságnak pusztán csak a szexualitástól való tartózkodásra való leszűkítése (s ezzel együtt annak „befeketése”) nem biztos, hogy kiállja a hitelesség próbáját.

Az evangéliumokat nézve azt láthatjuk, hogy Jézus szerint az önkéntesen vállalt nőtlenség elfogadható oka a „mennyek országáért” való lemondás lehet (vö. Mt 19,10–12). Szent Pál pedig a szüzesség értékét abban látja, hogy aki ebben az életállapotban él, annak arra van gondja, ami az Úr: így a házasságról az Úrért való lemondás az, ami alapot jelenthet a szüzi élethez (vö. 1Kor 7,31–35). E két szentírási hely alapvetően meghatározza a szüzesség/tisztaság biblikus motivációját: ebben nem lehet semmiféle egoisztikus célkitűzés (meg merem kockáztatni, hogy még saját üdvösségem öncélú keresése sem), hanem egyedül csak az Úrért, az ő országáért vállalt teljes mértékű elkötelezettség. Ennek szép kifejezése a Szent Pál által használt kép: az „osztatlan szív” szimbóluma, amelyet azóta is gyakran használnak a

szerzetesi élet bemutatására, de ez – szimbólumként – sokkal többet jelent, mint a nemiségről való lemondás.

Talán nem véletlen az sem, hogy Szent Ferenc írásaiban is a tiszta/tisztaság fogalom nagyon gyakran (vagy leggyakrabban) a szív fogalomhoz társul, mintegy jelezve, hogy igazából a szívben dől el a tisztaság/tisztátalanság kérdése: „Boldogok a tisztaszívűek, mert ők meglátják az Istent. Igazán tisztaszívűek azok, akik a földieket megvetik, az égieket keresik, és nem szünnek meg tiszta szívvel és lélekkel imádni és szemlélni az Urat, az élő és igaz Istent”. (XVI. intelm: A szív tisztaságáról)

fr. Orbán Szabolcs OFM

A tisztaság és tisztátalanság kérdésköre a zsidókeresztény hagyományban

Aki egy kicsit is ismeri a Szentírást, annak figyelmét nem kerülhette el egy fontos téma, amely úgy az Ó-, mint az Újszövetség lapjain gyakran élénk táru: a tiszta és tisztátalan dolgok kérdése. Azt is tudjuk, hogy az első keresztények még nagyon sokat megőriztek a zsidó hagyományokból, őseik hitvilágára és szokásaira alapoztak. Ezért a következőkben az ószövetségi törvényeket tekintjük meg, majd ezek után Jézus szavait, illetve a korai kereszténység magatartását.

Vizsgáljuk meg először a két fogalmat és azok eredetét. A zsidóság kezdeti szakaszában már adott volt egy bizonyos taburendszer, amely bizonyos dolgok, illetve élőlények érintésétől eltiltotta őket. Ennek a rendszernek kerestek vallásos keretet, és így vitték tovább a hagyományt: eszerint tisztának számított az, ami közel kerülhetett Jahvéhoz; az pedig, ami ki volt zárva a kultusból, tisztátalan volt. Mivel ez utóbbiak az embert is tisztátalanná teheték, tilos volt a velük való érintkezés, mert akadályozták az Istennel való kapcsolatot.

A kérdéskör első részletes leírását a Leviták könyvének 11–15. fejezeteiben találjuk meg. Ezek a fejezetek felsorolják a tiszta és tisztátalan állatok fajtáit, valamint az emberi tisztátalanság módjait. Ez utóbbihoz a szülés mellett a bőrbetegségek tartoznak, illetve a nemi jellegű betegségek, de a természetes ciklikus nemi folyamatok is. Mindezek és a velük való bánásmód részletes leírása után a szerzők a megtisztulás módjáról, a tisztátalanná vált ember és a papok feladatáról, valamint az engesztelés lépéseiről közölnek részletes ismertetést.

Jézus többször megróta a korabeli zsidók vakbuzgó törvénytiszteletét. Így Márk evangéliumának 7. fejezetében a farizeusok és írástudók méltatlankodására szemükre veti, Izajás prófétát idézve, hogy a külsőségekhez

ragaszkodva csak ajkukkal és emberi parancsok alapján tisztelik Istent, de a szívük távol áll Tőle. Ő azt mondja, hogy az étel nem szennyezi be az embert, hiszen kívülről kerül be az emberbe, és csak a gyomorba jut, nem a szívbe (a szív az emberi gondolkodás központja – és így a magatartás, cselekvés kiindulópontja – volt az ókori zsidó ember számára). A szentíró meg is jegyzi: „Ezzel tisztának minősített minden ételt” (Mk 7,19b) – ami abban az időben merész kijelentés volt, hiszen látni fogjuk, hogy a későbbiekben is még vitákat okozott ez a kérdés. Jézus nem áll meg itt, hanem azt is elmagyarázza értetlenkedő tanítványai számára, hogy az teszi tisztátalanná az embert, ami belülről, az emberi szívből származik: a gonosz gondolatok, szavak és tettek (Mk 7,20–23).

Amint a bevezetésben említettem, a zsidóság kisszámú csoportját alkotó első keresztények még nem különültek el őseik hagyományaitól, hanem megőrizték és gyakorolták azokat. Ezért is okozott sok vitát és nehézséget a fenti kérdés. A konfliktusok és az útkeresés hű leírását látjuk az Apostolok Cselekedeteinek 10. fejezetében: Péternek egy látomásban minden állat- meg madárféle megjelenik, és egy hangot hall, hogy egyen belőlük. Nem akar engedelmeskedni, hiszen tisztátalan állatok is voltak közöttük. Erre szól az (isteni) figyelmeztető hang: „Amit az Isten tisztává tett, azt te ne tartsd tisztátalannak.” (ApCsel 10,15b) Az apostolnak sok fejtörést okozott ez a jelenet, de az események sorában megértette az üzenetet: egy pogány százados (aki a zsidók szemében szintén tisztátalannak számított) hívta be házába, hogy hallgassa tanítását. A leírás szerint a Szentlélek megerősítette Péter értelmezését, hiszen ajándékait (a nyelvek adományát említik) a jelenlévő pogányokra is kiárasztotta, úgyhogy az apostol, arra hivatkozva, hogy nem lehet a keresztséget megtagadni azoktól, akik a Szentleket éppúgy megkapták, mint a zsidók, megkereszteli őt és háza népét. Ebből természetesen vita fakad, amelynek során Péter újra és újra elbeszéli látomását és a történeteket (ApCsel 11,1–18).

Az első apostoli zsinat témája tulajdonképpen ugyanez a kérdés (ApCsel 15,1–20): körül kell-e metélnedni a (tisztátalan) pogánynak, aki meg szeretne keresztelkedni? Péter ezúttal is elbeszéli tapasztalatait és az isteni üzenetet, amelyet végül Jakab is megerősít. Ez alkalommal még bizonyos dolgokat tisztátalanként határoznak meg, amelyektől tartózkodniuk kell a megkeresztelkedetteknek: a bálványokat, a paráznaságot, a fojtott állatot és a vért (a két utóbbi esetben a vér, mint az élet hordozója fogyasztásának elkerülése a teremtő Isten iránti tiszteletet fejezi ki).

Egyik legrégebbi szentírási könyv, Pál apostol Rómaiakhoz írt levele is foglalkozik a kérdéssel (Róm 14,7–23). Ebben a részletben a gyakorlati

kivitelezés nehézségeivel találkozunk. Az apostol elsősorban arra hívja fel a figyelmet, hogy a testvérek ne ítélkezzenek egymás fölött, ne nézzék le társukat, de ne is botránkoztassák meg egymást. Azt vallja, hogy „magától semmi sem tisztátalan, csak annak, aki tisztátalannak tartja” – ami megfelel Jézus tanításának, hogy belülről fakad a tisztátalanság, pl. gondolat formájában. Ugyanakkor felhívja a figyelmet, hogy Isten országában a lelki értékek az elsődlegesek, az igazságosság, a béke és az öröm, itt e földön pedig Krisztus szolgálata és az egymás kölcsönös épülésén való tevékenykedés. Éppen ezért a szeretet előnyt élvez minden egyéni vélekedéssel szemben: ha tehát valaki megbotránkozást okozna azzal, amit eszik vagy iszik, bár ő maga azt tisztának tartja, inkább mondjon le róla, minthogy Isten művét tönkretegyé.

Mi szűrődött le bennem e különböző, mégis egybevágó szentírási részletek kapcsán? Először is az, hogy a számomra tiszta és tisztátalan meghatározásában elsődleges szempont kell legyen az, hogy segíti vagy akadályozza az illető dolog/tevékenység stb. az Úrral való kapcsolatomat? A következő lépés pedig annak megvizsgálása, hogy magatartásommal – bár meggyőződésem szerint az jó – botránkozást okozok-e másokban, hátráltatom-e másokban hitéletük alakulását? Végül is mindkét esetben a főparancs érvényesül: mindenképp Isten és az ember iránti szeretet kell cselekedeteim irányítója és mércéje legyen.

Both Vanda Erzsébet

Ima tisztaságért

Uram, nap mint nap rá kell jönnöm, hogy gondolataim beszennyeznek olykor,

de ha a magam erejéből próbálok megszabadulni tőlük, csak fél sikert érhetek el.

Hangulataim, érzéseim is szereznek időnként nehéz napokat,

de Uram, Te ezeket is ismered bennem, hisz szívem nem marad rejtve Előtted.

Taníts meg, Uram, hogy teljesen a kezedbe adjam az életem, minden nehézségével és gyengeségével együtt.

Taníts meg, hogy ne tartsak meg magamnak néhány problémát, gondolván, a magam erejére támaszkodhatok.

És arra is taníts meg, hogy ne ijedjek meg a saját gyengeségemtől, inkább áldjalak érte, mert hisz így vagyok kész a Te erődre hagyatkozni mindenkben.

Lehet a tisztátalan tiszta?

A tisztaság kérdése majdnem minden vallásban fontos szerepet játszik, így a kereszténységhez legközelebb álló iszlám és zsidó vallásokban is. Mivel a kereszténységnek zsidó gyökerei vannak, ezért a zsidó vallás tisztaság-fogalmából szeretnék kiindulni. A zsidó törvények, kezdve Mózes öt könyvével, a Tórával, nagyon pontosan leírják, hogy mi számít tisztának (héberül táhor) és tisztátalannak (támé), illetve milyen előírásokat kell betartani a tisztaság visszaszerzéséhez. Tudva vagy nem tudatosan, de ezek a törvények a testi higiénéből indultak ki, de főként erkölcsi jelentéssel bírtak a zsidó ember számára, mivel Isten parancsát látta bennük. A testi higiénia azt jelenti, hogy az ember igyekszik megőrizni az egészségét azáltal, hogy elfordul azoktól a dolgoktól, amelyek ezt veszélyeztetik. Ez nagyon természetes magatartás, hiszen még az érzelmeink is segítenek ebben: undorítóknak tartjuk a mocskot, szennyet, fertőt. Ez eddig rendben is lenne, és ezt lehet alkalmazni lelki, szellemi síkon is, viszont van egy probléma ezzel kapcsolatban: valóban minden dolog tisztátalan, amit annak tartunk? Az Apostolok Cselekedeteiben Péternek van egy látomása, nyitva látja az eget, melyből leereszkedik egy edényként szolgáló lepedő tele mindenféle négy lábúval, csúszómászóval és égi madarakkal. Azt a hangot hallja az apostol, hogy ölje meg, és egye meg az állatokat, ő viszont ellenkezni akar, azzal érvelve, hogy neki nem szabad megennie a tisztátalan állatokat. Erre ezt a választ kapja: „Amit Isten tisztává tett, azt te ne mondd tisztátalannak!” (ApCsel 10,15) Minden teremtmény Isten alkotása. Ez azt jelenti, hogy minden dolog magában hordoz egy értelmet, illetve minden dolognak felfedezhetjük az értelmét, mivel Isten képmásai vagyunk, és értelemmel rendelkezünk. Azok a dolgok a tisztátalannak a számunkra, amelyek rendeltetését, célját, hozzánk fűződő viszonyát nem ismerjük. Megtérése előtt Szent Ferencnek undorító látvány volt a leprások látványa, és ami keserű volt, az édessé lett, értelmet nyert annyira, hogy már emberi kapcsolatot is hajlandó volt kialakítani velük szemben, megölelte, ápolta őket. Érdekes tehát elgondolkodnunk azon, hogy mi az, ami miatt úgy érezzük, hogy valami tisztátalan a számunkra, és próbáljuk megkeresni, hogy mi váltja ki belőlünk ezt az érzést, mivel nem merünk szembenézni, hogy megtaláljuk az igazi értelmét.

Tibi

Tisztaság az életben

A tisztasági fogadalmamat nem az első- vagy az örökfogadalmam alkalmával tettem le, sokkal régebb élt bennem mélyen egy élmény: IX. osztályos koromban Csíksomlyón este későig imádkoztam fenn a Szűzanyánál.

Mire észrevettem, rám zárták a templomot. Ott a templomban mély istenélményben volt részem: „a tisztaságomat Jézusnak akarom adni”. Ez kötött meg engem, ez tartott meg: éreztem, hogy Isten és a Szűzanya komolyan vette a fogadalmamat. Ez a felajánlásom pecsételődött meg a szerzetesi fogadalmaimban.

Nem tudom azt mondani, hogy olyan nagyon vágytam volna a családra vagy társra. Szeretem a gyermekeket, de világos számomra, hogy ha családom lenne, nem tudnék ennyi időt szentelni azokra a gyerekekre, akiknek senkijük sincs. Arra vágyom, hogy velük foglalkozzak, és hiszem, hogy ezt a vágyat Isten ültette a szívembe, és ő is adja meg hozzá az erőt. Amikor nehézségek gyötörnek, beülök a kápolna csendjébe, és belém hasít a felismerés, hogy mekkora ajándék, hogy Istennek kellettem, hogy itt vagyok, hogy önmagának, egészen tisztának, a sajátjának akar.

Én nem tudok megmaradni a tisztaságban, az, hogy hű maradok-e, Isten kegyelmén múlik. Én csak annyit tehetek, hogy vágyódom erre, Isten nem kényszerít, tiszteletben tartja a szabad akaratomat. Nem merem kimondani, hogy garanciát vállalok az életemre, hogy életem végéig megtartom a hármas fogadalmamat: Ő a garancia.

Szeretetre vagyunk teremtve: vágyunk arra, hogy szeressünk, és szeressenek, hogy elfogadjunk, és elfogadjanak. Attól, hogy szerzetes vagyok, nem múlnak el a vágyaim, és nem is kell elmúlniuk, mert egészségesek. A kérdés csak az, hogy mit kezdek velük. Egy történet jut eszembe. Egy házaspár férfinak megtetszik egy nő. Azt mondja: „ezt a nőt szeretem, de a feleségemet jobban szeretem”. Nem az a baj, hogy megtetszik egy személy, vagy vágyak, ösztönök jönnek fel, hanem, hogy merem-e az Úr elé vinni, merek-e eléállni, és azt mondani: „bár ezt érzem, a tied akarok lenni”. Jelöltként olvastam, hogy azt mondja a Szűzanya, hogy nekünk csak akarnunk kell, és hinnünk, hogy Istennek gondja van ránk. Mélyen bennem van, hogy átadtam neki az életemet, és gondja van rám, és minden érzelmét, vágyat velem együtt átél, és nem söpri a szőnyeg alá, nem mondja rá, hogy hülyeség. Ez egy harc, de ha megvívjuk, óriásit gazdagodunk a szeretetben.

Ahhoz, hogy hű maradhassak, élő kapcsolatban kell lennem a Jegyesemmel. Ő kell legyen az első személy, akinek minden nehézségemet feltárom. A tisztasággal kapcsolatos nehézségeimet is. A sátán nagyon tudja, hogy hol tud minket sebezni. Ha magunkba fojtjuk kísértéseinket, vágyainkat, elviselhetetlenül kínoznak bennünket. Ha ki merjük mondani az Istennek vagy embereknek, megkönnyebbülünk. Én magam is tapasztaltam, mily hamar elmúlt az erős kísértés, amikor mertem beszélni róla.

10 éve gyermekekkel dolgozom. Jólesik, amikor körülvesznek, megölelnek, érzem, hogy szeretnek. De számtalanszor megtapasztalom, hogy körülvesz egy csomó ember, mégis magányos vagyok. Ilyenkor bemegyek a kápolnába, és azt mondom: „Uram, szeress jobban!”, vagy elmondom a nehézségeimet, és mindig kapok visszajelzést, hogy az Úr szeret. Ezek a visszajelzések mélyen megérintenek.

Egyszer egy ilyen élményemben volt részem egy szentmisén, amikor saját magamban kételkedtem bűneim és gyengeségeim miatt. Folyton ilyen kérdéseket tettem fel magamnak, hogy: „milyen szerzetes vagyok?”, „vajon szeret-e az Úr?”, „nálamnál sokkal jobbat választhatott volna, miért pont engem?” Nagyon vágytam arra, hogy szeressenek! Áldozáskor a pap két egész ostyát adott. Jel volt számomra, hogy Jézus mennyire szeret. Ezeket az apró csodákat figyelembe kell venni. Jézus él, és találkozhatunk vele a szentmisén, a személyes imában. Adjunk lehetőséget neki, hogy munkálkodjon az életünkben, és általunk.

A Jóisten a természetre épít, megálmodja az embert, egy csodálatos álma van rólunk. Nem magunk választottuk, hanem tőle kaptuk a természetünket, s erre a természetünkre épít. Nem kivesz a környezetünkből, és újat farag belőlünk, hanem a mi szeretetnyelvünkön szól hozzánk. Nem valami extrára kell várnunk. A lelki élet nemcsak a személyes imából áll, hanem az egész életünk benne van, életünk sok Istentől ajándékba kapott apró örömeivel és csodáival. Azt mondhatom: „Jézusom, nekem most főznöm kell, gyere főzzünk együtt!”, vagy „gyere nézzünk együtt filmet!”. Sokszor rácsodálkozom ezekre az apró örömekre, s azt mondom: „Jézusom, te tényleg egy igazi barát vagy, nem valaki, akitől félni kell”, „jaj de rendes vagy, Jézus, azt se tudod, hogy szeress”.

Mindezek mellett nagyon fontos elvonulnom csendes imára. Ez nem merül ki a kötött imaszövegekben, hanem baráti beszélgetés a Jegyesemmel. Hogy mi történik egy lélek és Isten között, nem lehet elmondani, mert olyan, mint a fiatal szerelmesek: leülnek, és nézik egymást. Nem tudják elmondani, hogy mi volt, csak, hogy jó volt. Ha az embernek egy igazi, mély, meghitt kapcsolata van Istennel, és ezt zsigereidben átéli, ez olyan fantasztikus érzés, hogy nem vágyik más szeretetre, hogy valaki másnál keresse meg az „úgymond boldogságot”.

Csak azt tudom kívánni, hogy mindenki megtapasztalja Isten szeretetét, ne csak beszéljen és halljon róla. Ennek a szeretetnek a megtapasztalása kegyelem. Számomra óriási ajándék, hogy amikor nagyon vágytam rá, hogy szeressenek, bementem a kápolnába, és elmondtam az Úrnak, mély békét éreztem. Mindig erre a békére vágyok. Ez nem zárja ki az emberek szeretetét.

Át szeretném adni az embereknek, hogy van más, nagyobb, több, mint a földi szeretet. Ezt nem lehet elmondani, ezt csak az Úr adhatja meg.

Úgy fáj a lelkem, mikor fiatalokkal dolgozom, és látom, hogy nem érték számukra a tisztaság. Sőt jönnek, és elmondják nekem, hogy az „ciki”, hogy valaki „tizenakárhány” évesen még szűz. Én mindig azt mondom nekik, nem tudom megtiltani, mert úgyis megteszik, de figyelmeztetem, hogy nem jó az ajándékot karácsony előtt kibontani. A nemi együttlétet Isten a házasság ajándékának adta. És bár a házasságban nagyon fontos, nem a legfontosabb, nem a teljes szeretet, hanem csak egy morzsája. Amikor szeretetről beszélünk, szinte kizárólag csak szexualitásról beszélünk, holott nem csak az. Olyan nehéz, hogy nem tudom ezt megmagyarázni a gyermekeknek.

Sokszor azt látom, hogy van egy Istenünk, aki nagyon sok keresztény számára nem egy élő valóság, nem egy szerető atya, hanem egy olyan személy, aki tele van követelésekkel, parancsokkal. Ilyenkor elgondolkodom azon, hogy úgy kellene megélni akár a tisztaságot is, hogy észrevegyék a fiatalok, hogy vonzó legyen az ember számára, hogy visszakapja igazi értékét.

Csak azt tudom mondani a fiataloknak, hogy **ne féljenek** vállalni ezt az életpályát, merjék meghallani az Úr hívását, mert megéri. És **ne féljenek** igent mondani erre az életformára, mert egy akkora kincs rejlik benne, ha nyitottak vagyunk. Nagyon tudunk általa növekedni a szeretetben. A szeretet pedig nem érzelem, hanem akarat kérdése, ha minden körülmények közt tudjuk hinni, hogy azért történnek velünk meg az akár kellemesnek vagy kellemetlennek tartott dolgok, mert ő szeretetből engedte meg az életünkben. Ha így tekintünk életünk eseményeire, akkor teljesen másképpen fogjuk megtapasztalni őt.

Imelda nővér gondolatait lejegyezte: Nagy Lilla

Kispapi tisztaság

Nekünk, kispapoknak is mélyenszántó és meghatározó, „életbevágó” kérdés a tisztaság. Amikor valaki a papságra gondol, egyáltalán a katolikus pap fogalmára, talán a legszembeötlőbb, az első dolog, ami eszébe jut, a „híres-neves”, rengeteget vitatott (pláne az utóbbi másfél évben) és mondhatni kényes cölibátus. Arra készülünk, hogy egészen másokért élő emberek legyünk, olyannyira, hogy egy életre lemondunk párkapcsolatról és családról.

Hogy rendjén van-e, hogy az egyház nőtlenséget kér a római rítusú papoktól, arról lehet az embereknek – püspököknek, papoknak, kispapoknak, laikusoknak, kívülállóknak – sokféle saját véleményük; de hogy hogyan cselekszünk, abban a jelenleg érvényben lévő szabályzat a döntő, s hogy éppen mi van érvényben, arról hiszem, hogy megfelel a Szentlélek akaratának. Az kétségtelen, hogy a cölibátus sem nem értelmetlen, sem nem

megvalósíthatatlan; az is kétségtelen, hogy a nemiség központi helyet foglal el életünkben, és hogy nem lehetünk boldogok, ha megkerüljük. A papi tisztaság, akárcsak a házasság, a nemiség megélésének egyik formája; azt mondják, nem nehezebb párkapcsolat nélkül élni, mint egy életen át hűségnek lenni egyvalakihez.

Úgy gondolom, a (kis)papi cölibátus, éppúgy, mint a tisztaság többi formájának megvalósítása, komoly önismeretet, tudatosságot feltételez, és élő kapcsolatot Istennel. Pszichológiailag akkor élhető a papi magány, ha ugyanazzal a figyelemmel, törődéssel és részvétellel (szeretettel), amelyet más ember élete párja és családja iránt tanúsít, a rám bízott közösséghez fordulok. Ha pedig Isten valóban a papságra hív, akkor meg is adja mindazt, amire szükségem van, hogy neki tetsző pap legyek; megadja, hogy az ilyen élet valóban boldoggá tegyen engem.

Ha most sokszor nehezen képzelhető is el, hogy azok a nagyon is emberi vágyak, amelyek olyan mélyen bennem vannak, ebben a formában nem valósulnak meg, tudom, hogy úton vagyok, s újra meg újra Isten akaratát keresem; ugyanakkor a szemináriumi közösség is egy valóságos megtartó erő. Hiszem, hogy az Úr nem kér lehetetlent, sőt, boldognak akar engem is, s a tisztaságnak az a formája, amelyet nekem szán, számomra a legjobb lesz.

Attila

Szeretet a szerelemben

... foglalhatnám össze röviden azt, ami körülményesebben így hangzik: „*tisztaság a házasság előtt*”. Mert a tisztaság nem öncélú erény: tartalma, lényege a szeretet – enélkül üres, izzadságszagú erőlködés, kényszeres erkölcsösség lenne. Éppen ezért nem hiszem, hogy „többféle” tisztaság létezik, csak más-más élethelyzetek, amelyekben megnyilvánulhat a tiszta szeretet. A tisztaság (akárcsak a bűnbánat is), csak válasz lehet Jézus szeretetére – abban a hivatásban, azok között a körülmények között, amelyekben élünk.

Egyedülállóként, „szingliként” ez azt jelentette, hogy nem is vagyok egyedül, mert nem vagyok a magamé: hanem az Övé, Ő rendelkezik felettem. Aztán lassan megérett bennem a bizonyosság, hogy családi életre hív el, társat szán nekem – de azzal a kizárólagossággal, igen, azzal a feltétellel, hogy soha senki nem kerülhet az Őt megillető első helyre: az Ajándék nem válhat fontosabbá, mint az Ajándékozó. Egyrészt felemelő érzés volt, hogy arra készít, azért formál, hogy én is majd az Ő ajándéka lehessek valaki számára, másrészt nyomban ilyen kérdések törtek fel bennem: Mi a garancia arra, hogy olyan társam lesz, aki értékeli majd, hogy a testem is neki tartogatom? És hány százaléknyi esélyem van arra, hogy a majdani társamtól ugyanezt kapom

cserébe? – Emberileg jogos, de kérdezheti-e a szeretet, hogy „mit kapok cserébe”? Az már Isten nagyságát és fantáziáját dicséri, hogy az Ajándék felülmúlta álmaimat.

A találkozás, az ismerkedés során, a szerelem első fellobbanásakor is a szeretet volt Jézus legfontosabb óhaja, és ennek egyik „eszköze” a tisztaság. Ekkor a *tisztaság* legnagyobb jutalma valamiféle *tisztánlátás* volt, ami a felujjongó érzékeken túl segített teljes emberként fürkészni egymást, és tiszta, mély levegőt véve rácsodálkozni arra, hogy Isten egymásnak ígér. Egy abszurd képbe sűrítve: csücsültünk, mint egymásnak szánt két karácsonyi ajándék a polcon... épp advent volt. Néha az az érzés fogott el, mint mikor tudod, hogy saját örömed rontod el, ha idejekorán kibontod az elrejtett karácsonyi ajándékot. De a szeretet elleni véték lett volna a tisztaságban csak a tiltást látni, hiszen nem az volt a kérdés: bűn-e a csók vagy nem, hanem hogy „hazudik-e” – van-e aranyfedezetem minden szóra, mozdulatra, vagy üres közhelyeket utáznak? Azóta tudom, hogy létezik Szentlélek-ihlette ölelés is.

Hazudnék, ha azt mondanám, nem szólalt meg olykor bennem: carpe diem, semmit se szalassz el, amit most megkaphatsz, mert ki tudja, tényleg megadja-e Isten a jövőt, amelyeknek az ígérését a szívedben hordod? Inkább teremtsd meg itt és most te magad! E sziszegő hang nagyon hízelgő tudott lenni néha. – Másfelől meg azt éreztük: Jézus megbízik bennünk, és felelősek vagyunk azért a szerelemért, amellyel megajándékozott. És nem vagyunk egymás tulajdona: nagylelkűen „megosztja” velem azt, aki az Övé. A tisztaság közös elhatározása *érzelmi gazdagságot* hozott: mert utólag se mindegy, hogyan mentünk azon az úton, amelyik arrafelé vezetett, hogy majd „ketten egy test” legyünk. Nem mindegy, hogy fejvesztve, semmit se látva-hallva rohantunk-e előre, hármásával ugrálva át a lépcsőfokokat... vagy minden lépés külön szertartás volt az egymáshoz való közeledésben, olyan, amit soha sehol mással meg nem éltünk, csak a miénk. Csupán félévnyi házasság után is felfrissül a szerelmünk egy-egy ilyen lépcsőfok pusztá emléktől is.

Gyökössy Endre két gyönyörű képet használ a jegyesség leírására. Az egyik (az ismertebb) egy függőleges háromszög, amely azt ábrázolja, hogy Istenhez és egymáshoz egyszerre, együtt kerülhetünk közelebb. A másikat ugyanolyan szépnek találok: egy vízszintes, emberi háromszög, amelyik attól van egyensúlyban, hogy egyforma mértékben növekszik benne az érzélem, a testi közelség és az *elkötelezettség*. Számomra az esküvő előtti hetek-hónapok, a „már majdnem egy test”-időszak legszebb élménye épp az volt, hogy egyre jobban megtanuljuk együtt oldani meg a mindennapi élet gondjait, megfogalmazni a közös elveinket, együtt hozni meg döntéseket, és nem utolsósorban Isten és ember előtt végérvényesen vállalni egymást. E nélkül az

elhatározás nélkül nem hiszem, hogy el tudtuk volna viselni az együttélés súrlódásait és egymás hibáit.

Ebben a feltétlen bizalomban lenni egy test mérhetetlenül több, mint valami édes mámor, amit a világ engedélyez, és Isten megtagad a házasság előtt. Ha csak annyit látnánk, hogy „a házasságban mindent szabad, amit addig nem”, máris bálvány lenne a szerelemből, és semmit nem érne az a bizonyos „házasság előtti tisztaság”. Mert most már örökre szóló feladat, hogy ne csak egy testté, hanem egy lélekké is váljunk újra meg újra a szeretetben. Ezt szoktuk boldogságnak nevezni – de ez nem egy végcél, amit elértünk az esküvőkor, hanem nap nap után sok mindent jelent: odaszánást, munkát és örömet, a közös élet apró, izgalmas felfedezését, egymás és Isten felé való újabb közeledést... és sok mindent, amit most még nem tudunk. ☺

H. N.

Tündöklő tisztaság!

Miért tündöklő tisztaság? Mert nagyon nehéz. Olyan korban élünk, amikor diszkrimináció alatt áll a tisztaság. Azt, aki tiszta életet él, lenézik a fiatalok egymás között. Nem tartozik a modern ember értékei közé a tisztaság. S ne feledjük el, ha én már lesüllyedtem egy bizonyos szint alá, akkor látom tettem magyarázhatónak, ha mást is magammal rántok. Akkor mondhatom, hogy más számára is ez a helyes. Ugyanakkor ezt sugallja a televízió, az internet, a modern színház és az irodalom is. Így leszek modern, így leszek elfogadott.

Azonban az ifjúságnak mindig volt – és remélem, van még – egy olyan tulajdonsága, hogy szeret küzdeni, szereti a nehezét. Szeret hegyet mászni, csúcspontokat meghódítani, szereti a természetet járni, gyalogolni, fásztó távolságokat megtenni, zarándokolni, akár kerékpárral is, sőt most egyre többet hallunk a szelíd motorosokról, akik segélyszolgálatot is teljesítenek.

Ez a célja az 1000 székely leány mozgalomnak is. Mert az ez alkalommal felöltött székely ruha az ősi-régi tisztaságot is megköveteli.

Nehéz, nagyon nehéz tisztának maradni a házasság előtt, de aki ezt a próbát kiállta, megedződik a további nehézségekre. Ilyen esetben a házasság nem köttetik köteleességből, hanem szabadon, tiszta szeretetből, szerelemből. Bátran vállalják a házasságot, van felelősségérzetük. Van erejük vállalni a gyermekáldást. A házasság előtti erőpróba megacélozza a jellemet. Nincs szükség próbaházasságra, már tudom, mit akarok. Nincs válás, mert felelősségem tudatában vállaltam el a párom felett védő, ápoló, odaadó szeretetet. A házasság előtti erőpróba biztosíték arra, hogy nem hagyom el semmiféle viszontagságban, valóban holtomiglan-holtáiglan.

Minél hamarabb vissza kell állítani a házasság előtti tisztaság értékét. Ez a keresztyén házasság alapja, a gyermekvállalás alapja, a nemzet és a keresztyén világ megmentésének alapja.

Bara Magda

Pár gondolat a jegyesoktatásról

A jegyesoktatásnak több formája is van, én a csoportos változatról tudok írni, mivelhogy ilyenén vettem részt. Ebben szerintem a legjobb az, hogy megismersz olyan (többnyire fiatal) párokat, akik ugyanarra a csodálatos dologra készülnek, mint te, és akik Istent is be akarják vonni e készülébe. Ez a dolog olyanfajta jó érzéssel tölt el, amit kicsit nehéz szavakba foglalni, de a lényege az, hogy megbizonyosodsz afelől, nem vagy egyedül. Másik fontos része az oktatásnak, hogy élő példát hallhatsz a vezető házaspár jóvoltából. Ilyen módon hangzik el a legtöbb „jó tanács”, amit aztán hasznosítani tudsz a közös életben. Harmadik része pedig ugye maga az „oktatás”, a minielőadások, amiket a plébános tart, és amiben a legjobb az, hogy kiemelve meghallhatod Isten szándékát a közös élettről (úgy házasság előttre, mint utánra vonatkoztatva). Amit még egyszer kihangsúlyozok, hogy a legjobb része az, hogy mások példáját hallhatod, ezekből tanulhatsz a legtöbbet.

Orbán Csenge

Tisztaság és fiatalok

A tisztaság! Az első, ami eszünkbe jut a tisztaságról, a tíz parancsolatból az a parancsolat, hogy „**ne paráználkodj!**”. Aztán eszünkbe jut a **lélek** tisztasága, a lélekben való megtisztulás és annak lehetőségei, hogy milyen formában, hogyan lehet megtisztulni a mi bűneinktől. És aztán utolsóként, de nem is az a fontos, hanem az, hogy eszünkbe jut a **fizikai, testi** (gondolattal, szóval és cselekedettel) megtisztulás, amit mi *egészségnek* nevezünk meg.

Mindannyian már megtapasztaltuk és tudjuk azt, hogy ha a lelkünk megbetegedik (nem tiszta), akkor azt nekünk a lélek valamilyen testi tüneten keresztül jelzi. Jelzi azt, hogy valami nincs rendben a lelkünkkel, és a tünetek akár megbetegedésekben is megnyilvánulhatnak. Például a meghűlés, a fejbén vagy az egész testünkben érzett fájdalmak, gyomor és szívproblémák stb. Vagy az én friss tapasztalatom: életemben először találkoztam a herpeszrel a számon. Nem tudtam, mi lehetett az oka. Az elején azt hittem, hogy valami étel nagyon jólesett, és attól van. Na de én a gyomromra szoktam megcsömörölni...

Találkoztam egy jó szakemberrel, aki ért a herpeszhez és társaihoz. Ő azt mondta nekem, amikor meglátta a szájam szélén az oda született herpeszt,

hogy az attól nőtt oda ki, mert legyengült az immunrendszerem, a májám, ami gyenge, azt megtámadta valami bacilus... Mindennek oka a fáradékonyság, hogy keveset alszom, és a stressz, amit a lelkemben hordozott nehézségek stb. alakítottak ki. Mindezt meghallgattam, és végiggondoltam, hogy miben van vagy nincs igaza... Igen nehéz volt, de be kellett ismernem magamnak, hogy a szakembernek ebben az esetben is igaza van.

Na fiatalok, szóval vigyázzunk a lelkünk tisztaságára, békéjére és kincseire, hogy megelőzhessük a lélek megbetegedéséből adódó fizikai betegségek kialakulását is.

Megkérdeztem 25 fiatalot a tisztaság és a „ne paráználkodj” parancsolattal kapcsolatosan: mit gondolnak, hogyan gondolkodnak a parancsolatról...?

A mai fiatalok gondolatai, értékei:

A „Ne paráználkodj!” parancsolat és a tisztaság-ról!?

A legtöbb fiatal, inkább foglalkozik az élvezetekkel és azok lehetőségeivel, mint a „Ne paráználkodj!” parancsolattal. Ennek oka az, hogy az értékek átalakultak, és a fiatalok saját kényelmes, magának tetsző, jól vele élő elméleteket alakítottak ki maguknak. Ezek a következők:

„A szeretkezés, házasságon kívül, nem bűn, mert szeretem a párom, és a szeretkezésben adjuk át önmagunkat egymásnak, ami két ember között a világon a legszebb, ami egy nő és egy férfi között történhet.” (19 éves lány)

„Ez miért lenne bűn, vagy tisztátalanság? A szeretkezésben mutatkozik meg a teljesség, a tisztaság és szeretet.” (21 éves fiú)

„Engem nem érdekel a parancsolat!” (22 éves fiú)

„Nem érzem bűnnek azt, hogy házasság előtt fekszem le valakivel.” (19 éves lány)

„A szex az természetes.” (23 éves fiú)

„Más házastársát elkívánni, az bűn, de szeretve szeretkezni, az nem bűn.” (23 éves lány)

„Én ezzel nem foglalkozom, mert értelmetlen, és nem is érdekel az, hogy mit mond a tíz parancsolat a szexről.” (24 éves fiú)

A 25 fiatalból 11 gondolja ezeket vagy hasonlókat.

Vannak, akik azt mondják, hogy:

„Eszembe jut a »Ne paráználkodj!« parancsolat, de amikor ott a lehetőség, nem mondom azt, hogy nem akarom, mert bűn. Megmondaná, hogy nem vagyok normális.” (19 éves lány)

„Tudom, hogy bűn házasság előtt szeretkezni, de nem tartom meg a parancsolatot!” (22 éves fiú)

„Én meggyóonom a papnak, de ez nem azt jelenti, hogy nem fogok továbbra is házasság előtt egy szép leánnyal lefeküdni.” (24 éves fiú)

A 25 fiatalból 6-an vélekedtek így vagy hasonlóan.

És vannak azok, akiknek az értékeik között megtalálható a következő:

„Én szeretném, ha eleget tudnék tenni a »Ne paráználkodj!« parancsolatnak, de ha nem úgy adódik, akkor nem fogom bánni, mert az azt jelenti, hogy akkor házasság előtt kellett megtörténnie.” (20 éves lány)

„Én a házasságomban szeretném a szerető férjemnek teljesen odaadni magam, mert annál szebb ajándék nincs a világon, mikor két ember az Isten parancsai szerint él.”

Ezt vagy hasonlókat a 25 fiatalból 8-an fogalmazták meg.

A Lelki tisztaság?!

Mindenki számára mást és mást jelent. Relatív!

Te érzed azt, hogy mi az, ami bűnnek számít a te lelkednek, te tudod, hogy a lelked mit és hogyan, és mennyit bír meg mindabból, ami számodra kellemetlen. A szóbeli bántalmazástól a fizikai bántalmazásig te tudod, hogy mit bír meg a lelked, és azt is, hogy hogyan válaszolsz, hogyan reagálsz a téged érintő kellemetlenségekre. Ezzel nem azt akarom sugallni, hogy ha kaptál egy pofont valakitől, akkor tartsd oda a másik arcod, nem, mert tudom, hogy ez a fajta problémamegoldás nem mindig hatásos, és nem lehet a végtelenségig azt tenni, hogy akkor most odatartom a másik arcomat is, hogy kapjak még egy pofont. Nagy a választási lehetőség arra, hogy jól megoldj problémákat.

A Fizikai, testi tisztaság?!

Mindenki maga érzi azt, hogy mekkora és milyen felelősséget érez a saját egészségének kialakításában, megerősítésében és fenntartásában.

Ha tudva és akarva nem öltözöl fel az évszaknak megfelelően, ha minimum minden hónapban három almával és vitaminokkal nem ajándékozod meg az immunrendszeredet, a túl sok gyógyszer, túl sok hús és kevés folyadék, és még sorolhatnám... akkor tudd, hogy saját magad teszed tönkre az egészségedet, aminek végkimenetele lehet az is, hogy saját magadtól veszed el az életet.

A lélek és a test hatnak egymásra. Pontosan felismerik a veszélyt és a rosszat, nem lehet a lelket és a testet átverni. Csak hogy tudd, ők okosabbak, mint te!

Fecioarele martire din primele secole ale creștinismului

În rugăciunile de la Sfânta Liturghie după Canonul Roman sunt amintite patru fecioare martire din primele secole ale creștinismului: sfințele Agneza, Agata, Cecilia și Lucia.

Povestea vieții și martiriului lor se aseamănă. Toate făceau parte din familii nobile și bogate. Cunoscând credința creștină se botează și fac vot de castitate. Despre sfânta Cecilia se povestește că frecventa catacombele pentru a lua parte la slujbele Papei Urban și că se îngrijea de săraci, care au îndrăgit-o. Bogățiile și extraordinara lor frumusețe trupească și sufletească au atras atenția diferiților consuli sau prefecti, care le-au cerut în căsătorie.

Dar ele își dăruiseră viața unui alt soț, lui Cristos. Sfântul episcop Metodi din Sicilia vorbește în “Discursul despre sfânta Agata” despre relația intimă a acesteia cu Cristos, cum “având lumina cunoașterii, își înfrumusețea și împurpura buzele, obrazii și limba cu culoarea sângelui Mielului adevărat și dumnezeiesc; ba, mai mult, cu atenția continuă a minții ei, medita și contempla fără încetare moartea Mirelui ei iubit, ca și cum și-ar fi vărsat atunci sângele”.

Cei care le-au cerut în căsătorie au încercat în nenumărate feluri să le convingă să-și schimbe hotărârea de a rămâne fecioare, cu vorbe bune, apoi cu amenințări, în cele din urmă le-au denunțat că sunt creștine și le-au dat pe mâna călăilor.

Tradiția povestește despre fiecare suferințele pe care le-au îndurat până și-au dat viața. Călăii nereușind să leucidă, se îndârjeau mai mult și încercau metode noi, mai crude. Trupul sfintei Lucia, când au vrut să o ducă într-un bordel, a devenit atât de greu încât nici zece oameni nu au putut să o miște de acolo. Au început să o lovească, să arunce peste ea smoală topită și ulei încins, iar în cele din urmă i-au străpuns gâtul cu o sabie.

Sfânta Agata a fost supusă unor groaznice torturi. Când a fost aruncată pe cărbuni aprinși a început un cutremur. Consulul înspăimântat a cerut să fie aruncată în închisoare, unde și-a sfârșit viața în jurul anului 250.

Sfânta Agneza a suferit martiriul conform tradiției la vârsta de doisprezece ani. Sfântul episcop Ambroziu scrie despre ea în “Tratatul despre feciorie”: “Avea oare acest trup micuț atâta loc pentru răni? Și totuși, cea care nu avea loc pentru loviturile de sabie a avut cu ce să învingă sabia. La vârsta ei, fetițele nu pot suporta nici măcar privirile aspre ale părinților și, când se înțeapă cu un ac, plâng ca și cum ar fi fost rănite. Agneza, în schimb, stă fără frică în mâinile sângeroase ale călăilor, rămâne neclintită la auzul zgomotului făcut de lanțurile grele pe care le poartă și își oferă trupul sabiei soldatului furios. Nu știe încă ce este moartea, dar este pregătită să moară. O mireasă nu s-ar fi îndreptat cu atâta grabă spre camera nupțială, așa cum această fecioară a

înaintat, cu pas vioi, spre locul supliciului ei; capul ei era încoronat nu cu coroane, ci cu Cristos, nu era împodobit cu flori, ci cu virtuți. Toți plâng, ea nu varsă o lacrimă. Cei mai mulți se minunează văzând-o că își dă cu atâta ușurință viața, pe care încă nu o gustase, și o dă ca și cum ar fi ajuns la capătul ei. Toți se miră că ea se arată ca martoră a divinității, în timp ce, din cauza vârstei, nu putea fi încă stăpână pe sine. “

Sfânta Cecilia, în schimb, a reușit să miște inima nobilului Valerian, cu care au logodit-o părinții ei. Ea i-a vorbit acestuia în noaptea nunții despre Cristos și despre legământul pe care l-a făcut, îndemnându-l să primească și el învățăturile și promisiunile sfinte. Valerian, mișcat și transformat de harul lui Dumnezeu a cerut să fie botezat. I-a urmat apoi fratele lui, Tiburțiu. Prima dată au suferit martiriul cei doi frați, pe care sfânta Cecilia i-a înmormântat în catacombe. Apoi, după mai multe încercări de a-i lua viața, a dat mărturia supremă și sfânta Cecilia, Dumnezeu împlinindu-i dorința de a-l avea la capul ei în clipa morții pe Papa Urban.

În aceste vremuri atât de pline de căutarea plăcerii, să nu ne uităm doar la ce e în jurul nostru, la ce ne arată televizorul, ci să avem curajul să ne întoarcem la primele secole ale creștinismului, să medităm la viețile acestor sfinte și să discernem ce este bine. Puțini sunt cei pe care Dumnezeu îi cheamă la viața consacrată și să facă vot de castitate. Majoritatea oamenilor sunt chemați la viața de familie. E drept și plăcut în fața lui Dumnezeu, ca aceștia să-și păstreze trupul și sufletul curat până la căsătorie. Să nu ducem la altar în fața lui Dumnezeu și a viitorului soț/soție, tulpina unei flori la care i-am smuls deja petalele.

Anne-Marie Horgos

Az evangéliumi tanácsokról

A hivatás ösformáját az egyházban az evangéliumi tanácsok szerinti élet jelenti: mindent elhagyni Jézusért, osztozni az ő életében, s ezzel az erkölcsi rendnek megfelelő helyére tenni a vagyont, az önrendelkezést, önmagunk beteljesülését a házasságban és a családban.

A szerzetességnek az evangéliumi tanácsokkal való értelmezése Remete Szent Antal (251–356) óta jellemzi a kereszténységet. Szent Athanáz életrajzában (*Vita Beati Antonii abbatis*) olvassuk, hogy az egyszerű kopt fiatalember a gazdag ifjú történetét szó szerint értelmezve a „szerzetesi” életmódot választja.¹ Az egyházatyáknál, köztük Szent Ambrusnál és Szent

¹ PUSKELY Mária: *A monachizmus kezdetei a Római Birodalomban*. Debrecen, 2001, 15–19.

Ágostonnál is megjelenik az említett szakasz ilyen értelmezése. Ők *consilium*nak, tanácsnak nevezik azt, amit Jézus a parancsokon kívül a gazdag ifjúnak ajánl. Ebből alakul ki az evangéliumi tanácsok elmélete:

Egy ember jön Jézushoz, aki Lukács szerint „főember” (Lk 18,18), Máté szerint ifjú (Mt 19,16). Azt állítja, hogy minden törvényt megtartott, de úgy érzi, hogy valami még hiányzik. Az üdvösség útját keresi, ezért Jézushoz fordul. Krisztus korában a rabbik gyakran adtak pótútmutatásokat, speciális jámborsági gyakorlatokat a Tóra mellé. Feltehető, hogy a gazdag ifjú valami ilyesmire várt. Jézus megkedveli, és föl kínálja neki Önmagát: „Egy valami még hiányzik neked, add el, amid van, jöjj, és kövess engem” (Mk 10,21). Máté hozzáteszi: „Ha tökéletes akarsz lenni...” (Mt 19,21). A fiatal ember azonban képtelen lemondani a vagyonáról.

Az evangéliumi tanácsok elméletének két változata van. A „két út” elképzelés szerint mindenkire vonatkoznak a parancsok, ezáltal jutunk el az üdvösségre. Aki azonban a tanácsok szerint akar élni, az nemcsak az üdvösséget, hanem a tökéletességet is eléri. A másik elmélet szerint, amely Szent Tamás műveiben található meg, minden keresztény ember tökéletességre hivatott, nemcsak egyesek. Alapvetően egyetlen út van, de létezik egy olyan haladási mód, amelyhez Krisztus különleges tanácsokat adott. Aki ezeket elfogadja és megvalósítja, az gyorsabban halad a cél felé.²

A C.I.C. 573. kánonja szerint „az evangéliumi tanácsok vállalásával megszentelt élet az az állandó életforma, mellyel a hívők a Szentlélek munkálkodása folytán Krisztust szorosabban követve, teljesen a mindenkifölött szeretett Istennek szentelik magukat, hogy az ő dicsőségére, az egyház épülésére és a világ üdvözülésére új és különös címen elkötelezve Isten országának szolgálatában törekedjenek a szeretet tökéletességére, és kiváló jellel válva az egyházban, a mennyei dicsőséget előre hirdessék. Ezt az életformát a megszentelt életnek az illetékes egyházi hatóság által kánonilag létesített intézményeiben, szabadon vállalják magukra a krisztushívők, akik fogadalmak vagy intézményük sajátos törvényei szerint más szent kötelekek által vállalják a tisztaság, szegénység és engedelmesség megtartását, és a szeretet révén, melyre ezek elvezetnek, különös módon kapcsolódnak az egyházhoz és annak titkához.”³

A II. Vatikáni Zsinat szerint az evangéliumi tanácsok gyakorlata nem magyarázható a teremtett javak megvetésével vagy a világtól való félelemmel.

² SZÉKELY János: *Evangéliumi tanácsok a Bibliában*. In: *A szerzetesség jelene és jövője*. Vigília, Budapest, 2008, 16–17.

³ ANDRÉS, Domingo J.: *Szerzetesség*. Szent István Társulat, Budapest, 1999, 4.

Világosan megállapítja, hogy aki az evangéliumi tanácsokat vállalja, olyan értékekről mond le, amelyek nagybecsülést érdemelnek.⁴ A szerzetesek Isten iránti szeretetüket az evangéliumi tanácsok megvalósításával próbálják kifejezni.

Az evangéliumi szegénységet a meghívott személy azért tudja vállalni, mert őt Isten teszi gazdaggá. Annyira egyé akar lenni Krisztussal, hogy nem óhajtja megosztani magát az anyagi dolgok egyéni birtoklásában.⁵ A földi javakról való teljes lemondás a határtalan bizalmat és az Atyára való teljes ráhagyatkozást feltételezi, erre pedig csak a szeretet készlet.⁶ Ez a fogadalom felszabadítja a szerzetest a földi dolgok rabszolgasága alól.

A tisztasági fogadalom által aláveti vágyait a lélek parancsának.⁷ Az Isten országáért vállalt szüzességen keresztül sajátos viszony keletkezik Isten és a megajándékozott között. A szüzesség által az ember olyan ürességet teremt, amelyet semmi evilági dologgal nem tölt be. Megmutatja az embernek, hogy az Isten országa olyan kincs, amelyért az emberbe vágó szexualitást érdemes kiélés nélkül szublimálni. A tisztaság a jövő világ elővételezése.⁸ Nyilvánvalóvá teszi az Isten és a testvérek iránti nagy szeretetet. Aki a házasságról és a családról lemond, csak egy magasabb rendű szeretetért teheti. A nagyobb szabadság és készség lehetővé teszi, hogy nagy lelki termékenység alakuljon ki bennünk.⁹

Az engedelmisség fogadalmát a szerzetes elkötelezi magát a Krisztus szellemében élő közösségnek. Az engedelmisségi fogadalom által a szerzetes szakít az önkakarral, és lelkét ismét Istennek szenteli. Megszabadítja az embert attól a gögtől, hogy valamilyen tevékenységet azért tartson jónak, mert ő maga találta ki, határozta el. Az a tudat, hogy az előjáró Isten akarata szerint jár el, nagy lelki békét adhat a szerzetesnek.¹⁰ Az evangéliumi engedelmisség azt jelenti, hogy állandó, határtalan egységben vagyunk az Atya kívánságaival.

Az evangéliumi tanácsok megtartására tett nyilvános fogadalom „hősies és felszabadító lemondás minden akadályról, a szeretet elsőbbsége és kizárólagossága javára”.¹¹

⁴ PIGNA, Arnaldo: *Megszentelt élet*. Szent Gellért Egyházi Kiadó, Szeged, 1990, 68.

⁵ MARTON József: *A keresztény szerzetesség története*. Jegyzet. 2–3.

⁶ PIGNA: *Megszentelt élet*, 68.

⁷ HALÁSZ Pius: *A szerzetesi eszmény*. In: *Távlatok* 22 (1995/2), 245.

⁸ MARTON: *A keresztény szerzetesség története*, 3.

⁹ PIGNA: *Megszentelt élet*, 68.

¹⁰ MARTON, *A keresztény szerzetesség története*, 24.

¹¹ PIGNA: *Megszentelt élet*, 68–69.

Aquinói Szent Tamás háromféleképpen világítja meg, hogy a három evangéliumi tanács hogyan segíti elő legjobban a szeretetet. Először is a három tanács szükséges ahhoz, hogy az ember eltávolítsa magától mindazt, ami megakadályozhatja, hogy szeretete teljesen Istenre irányuljon: a külső javak utáni sóvárgás, a szexuális gyönyör rendetlen kívánása és az emberi akarat rendtelensége. Másodsorban a tanácsok nyugalmat, gondoktól való mentességet adnak a léleknek. Harmadsorban a tanácsok által az ember égőáldozatként ajánlja fel önmagát Istennek, úgy, hogy mindenét, ami van, teljesen Istennek adja. Magának a vágnak az odaadásáról van szó, amit az ember teljesen Istenre akar fókuszálni.

Léonie

A korda

A szó a latin 'kötél' jelentésű *corda* szóból származik, a szerzetesi ruha részét képező, általában kötélből sodort vagy gyapjúból készült övet jelenti. Általában a ferences rendhez tartozók megkülönböztető jele.

Eredete még Szent Ferenc idejére nyúlik vissza, aki állítólag így akarta megvalósítani az evangéliumi küldetést. Jézus ugyanis tanítványai útra küldésekor többek közt azt is meghagyta, hogy ne vigyenek magukkal övet (Vö. Mt 10). Ennek helyettesítésére szolgált az egyszerű gyapjúkötél. Erre szükség esetén csomókat kötöttek azért, hogy így megrövidítsék a kordát, s az ne érje a földet. Később alakult ki az, hogy három csomót kötöttek a kordára (ezt aztán kötelezővé is tették), hogy ezek emlékeztessenek a három szerzetesi fogadalomra, az engedelmességre, szegénységre és tisztaságra.

Ehhez hasonlóan a papi ruházat részét képező *cingulum*, az alba felkötésére szolgáló kettős, erős pamutzsinór is a szent szolgálathoz illő tisztaságot jelképezi.

Maga a korda egyébként az éberség, a bűnbánat és vezeklés jele is, a Zsolt 17,33 („Isten felővezett erővel, feddhetetlenné tette utamat”) és Lk 12,35 („Csipőtök legyen felővezve, és égjen a lámpásotok”) alapján. Ilyen értelemben használták a ferences lelkiségű kordatársulatok, amik a barokk időszaktól kezdődően terjedtek el, hazánkban is elég nagy számban. Ezek nem voltak teljesen azonosak az ősi harmadrenddel, megkülönböztette őket a kordaviselés (a ruházat alatt állandóan hordani kellett a kordát) és társulatszerű szervezetük meg szabályzatuk. Ezekben a közösségekben aztán a népi szimbolika bőséges magyarázatot fűzött a kordához: jelenti azt a kötelet, amellyel az Üdvözítőt megkötötték; ugyanakkor amint Ráchábot Jerikóban megoltalmazta a karmazsin kötél, úgy oltalmazza meg ez a lenkötél is viselőit az örök haláltól és a purgatórium kínjától. A kordára kötött három csomó

jelenti a Szentháromságot, a három istenies erényt (hit, remény, szeretet) és Szűz Mária három szívfájdalmát (mikor meghallotta, hogy Jézust elfogták; mikor ott állt a kereszttel; s mikor ölébe vehette a halott Jézust). Mindezt bőségesen fejtegeti a tagok számára írt szabályzat (pl. *Pordányi András: Len kötelecske*. A kordaviselők regulája. Pozsony, 1736.), ebből idéznék két rövid részt:

A korda „Jelenti azokat a köteleket, kikkel a mi Üdvözítőnk a kertben megfogattatván megkötöttestek Jerusálembé vitetett, azután Pilátus házában kegyetlenül oszlophoz kötöttestek. Azért akik a Kordát éjjel és nappal testeken hordozzák, emlékeztetnek tésznek, hogy a Megváltónk nemcsak az oszlophoz kötöttestek, sőt egész étszakán is tartani méltóztatott: Azért aki reggel magát ezzel fölővedzi, reprezentálja és jelenti Krisztus Urunknak az oszlophoz való kötözését. Estve pedig mikor alunni mégyen és ágyára készül, jelenti Krisztus Urunknak megoldozását, minekutána kegyetlenül megostoroztatott volna, és nagy lankadt fáradságát, mikor az oszlopnál földre esett volna...

Mélséges alázatosságnak jeleit, mert megővedzvé magát ezzel, nagy bűnösnek és Isten törvénye megszegőjének vallja magát, az Isten előtt megismérvén szántsándékkal kötözi, hatalmába adván, kezében vetvén önnön magát, kegyelmet keres, hogy jövendőben megkötött kezekkel és lábokkal a külső sötétségre (az Isten igazságától megíteltetvén) ne vettetnék.”

A korda megjelent néhány ferences kolostor vagy templom barokk ábrázolásain is. Szabadkán például az egyik oltárképen az Atya kordát ereszt le a Szűzanya segítségével Szent Ferenc és Pádúai Szent Antal kezén át a purgatórium tüzeiben szenvedő lelkek számára, a pozsonyi ferences templom Szent János-kápolnájában hasonlóképp Ferenc a kordájával menti ki a lelkeket a tisztítóútból, az érsekújvári kolostor társalgójában Ferenc a kordával, Domonkos pedig az olvasóval köti át, vagyis oltalmazza a világot, Fülek kolostori képén pedig Jézus a kordát Ferencnek és Klárának nyújtja, akik aztán eljuttatják a hívekhez.

Mindezek mellett később Korda nevet viselő intézmények is alakultak (pl. az 1919-ben alapított Korda Könyvkiadó), ezek esetében a *korda* egyben mozaikszó is, a latin *Cordi Omnium Res Dicamus Amore* (azaz 'Mindenek Szívének ajánljuk dolgainkat szeretettel') rövidítése.

Kántor Emese

25 nap*

– compostellai élmények –

*Folytatjuk Reiczigel Zsófia beszámolóját 2009. júliusi compostellai záródoklatáról.

Elég későn érkeztem Leonba. Aznap is sokat gyalogoltam, ráadásul a lábfájás után voltam, és lassan, kímélősen ballagtam. Viszonylag gyorsan

megtaláltam az albergue-t, gyorsan lezuhanyoztam, hajam mostam, meg a ruháimat kimostam, kitergettem, és elmentem valami ennivalót keresni.

Aznap nagyon szerettem volna valami főtt ételt enni, de az albergue-ben elmondták, hogy kilenc óra húszkor “pilgrims blessing” (ez valami templomi valami zarándokoknak, mindenütt mást és mást jelent), aki akar menni, az legyen időben a kapunál, de kilenc harmincra mindenképpen érjen vissza mindenki, mert zárnak.

Hát én háromnegyed kilenckor indultam el ennivalóért, de a szemben lévő étteremben csak salátát tudtak volna készen adni, a többire várni kellett, úgyhogy továbbmentem. Megkerültem a háztömböt, és találtam egy helyes kis kocsmát, ahol sült kolbászt lehetett venni – ezt eredetileg a bor mellé szánták, de bort nem kértem –, ezzel ki tudtam egyezni, hogy gyorsan meg is lehet enni, meg szinte főtt étel. Nyeltem, mint kacska a nokedlit, majd megfulladtam, aztán elkezdtem rohanni visszafelé. És úgy, de úgy eltévedtem! Elképzelni nem tudom, hogy sikerült elvesztenem a tájékozódást, de kétségbeejtő volt! Először azért rohantam, hogy a “pilgrims blessing”-re visszaérjek. Aztán már azért, hogy ki ne zárjanak. Szép kis helyzet lett volna! A hátizsákomban ugyan minden volt, ami akár éjszakára is kellhet, de a hátizsák már az albergue-ben pihent. Az útikönyvvel együtt, amiben az albergue neve és címe benne volt. Én meg ott álltam egy kis táskával, rövidnadrágban, negyed tízkor. Próbáltam kérdezősködni, de csak annyit tudtam mondani, hogy “albergue” (részint, mert többet nem tudtam róla, részint, mert spanyolul sem beszélek), erre meg nem igazán tudtak reagálni a helyiek. Végül, mikor már bögve kérdeztem meg valakit, akkor kiderült, hogy körülbelül száz méterre volt a szállás.

Sikerült visszaélnem, sőt, még a “pilgrims blessing”-re is odaértem, igaz, csak azért, mert késve indultak. Az albergue a bencés nővérekhez tartozott, a kápolnájukhoz meg a szomszéd kapun kellett bemenni, egy százéves nővér jött a társaságért. Folyamatosan hadart spanyolul, akik értették, értették – akik nem, azok meg követték a többieket. Kimentünk a kapun, bementünk a következő kapun, és megálltunk egy viszonylag kicsi teremben. Néni hadart, erre mindenki odament egy dobozhoz, és kivett egy-egy füzetet. Először azok, akik értettek spanyolul, azután mi, többiek. A füzetekben spanyol és egy más nyelvű szöveg is volt, én angolt választottam, de abból sem értettem sokkal többet. Néni megint hadart, erre fele társaság sebesen lapozott, másik fele kíváncsian leste, hogy hányadik oldalra kell lapozni. Néni megint hadart, aztán kérdően ránk nézett. Fél társaság bólogatott, másik fele tanácstalanul nézett. Erre még sebesebben hadart valamit, majd ránk nézett, hogy most már értjük-e. Mosolyogtunk, erre megnyugodott. Akkor olvasgatott valamit, aztán mi is a füzetből, de mire végre megtaláltam, hogy honnan kell olvasni, megint

mondott valamit, amire a társaság fele lapozni kezdett. Mi meg, ugye, lestük, hogy hova... Ezt eljátszottuk néhányszor, hadarás, lapozás, lesés, magyarázat, bólogatás, illetve tehetetlen mosolygás, olvasás, továbblapozás. Aztán ilyenformán végére értünk a füzetnek, és akkor azt mondta, hogy most mindenki maradjon nagyon csöndben. Akkor már végképp nem értettem, hogy mi van. – És akkor kinyitotta a másik ajtót, és kiderült, hogy ott van a kápolna, és eddig az előtérben voltunk. Bementünk – bent már ott ült a többi nővér –, leültünk, és ezután fény derült mindenre. A helyzet ugyanis az volt, hogy nálunk a “pilgrims blessing” zsolozsmát jelentett, a füzet zsolozsmás füzet volt, és ott kint a lapozgatós móka arról szólt, hogy megtanultuk, hogy hogyan kell zsolozsmázni. Ez úgy derült ki, hogy bent folyamatosan ment végig a füzet szövege – hatalmas könnyebbséget jelentett a korábbiakhoz képest, hogy nem kellett össze-vissza lapozni...

Leonból sikerült elég későn elindulnom, és ahogy kiléptem a kapun, már nem tudtam, merre kell menni – elég jól jelzik az utat a kagylók, kivéve a városokban, ott nem igazán egyértelműek (igaz, ott meg lehet kérdezősködni) –, visszamentem megkérdezni, de nagy meglepetésemre a hospitalerók sem tudták. Végül elindultam valamerre, majd találomra megkérdeztem valakit, hogy nem tudja-e az utat, az utat nem tudta, de ő is zarándok volt, éppen reggelizett, és magyar volt. Jánosnak hívták, és fájt a lába, úgyhogy nem tudta, hogyan fog tovább menni, és meddig jut. (És határozott dátumra volt jegye a hazaútra. Komolyan, nem értem, mi ebben a jó. Így tönkretenni a szabadságát...) Azért valahogy kijutottam a városból, igaz, nem épp azon az úton, amin akartam, mert ott kétfelé lehet menni, de végül belenyugodtam, hogy a másikon megyek.

– folytatjuk –

Reiczigel Zsófia

„Ki vagy te, édes Istenem? S ki vagyok én?”

Nemiség a Szentírásban – Szarka Miklós előadása nyomán

Szarka Miklós, a Budapesti Házasság- és Családsegítő Szolgálat vezetője, pár- és családterapeuta által tartott előadásból emelnék ki néhány gondolatot arról, hogyan viszonyul a Szentírás a nemiséghez.

Először is fontos tisztázni, hogy a Szentírás nem szexuálpszichológia tankönyv, sokkal több annál. A szeretetnek a lét minden területére való beáramlásáról szól, tanúsítja, hogy az Isten szeretete áthatja még a férfi és nő szexuális kapcsolatát is, a testi szerelemben inkarnálódik igazán a Szeretet. Jézus megváltotta az embereket, majd az így minőségivé váló új ember a férfi-női kapcsolat intim szférájában minőségi nemi viselkedést tanulHAT. Fontos,

hogy ezt meg kell tanulnia, ez nem jár együtt a megtéréssel. E viselkedés alapja, hogy az ember párját ajándékként fogadja, és felismeri, hogy a hűség és bizalom dinamizálja az érzelmeket az ideg- és hormonrendszer csatornáin át az ajándékozott gyönyörig. Az ajándékozott gyönyör alkalmi az Istennel töltött minőségi idő lehetőségét is magukba rejtik. Ezt jelenti a nemiség spiritualitása és transzcendentalitása, a testi találkozás transzcendentális élménnyé válik. Nem szabad azonban azt hinni, hogy csak az részesülhet transzcendentális élményben, aki nemileg magas szinten megfelelőképpen tud viselkedni.

A Szentírás nemcsak az idealizált ember képét tárja elénk, hanem tükrözi az önkielégült ember tragikumát, aki nem képes intim nemi kapcsolatát transzcendentális távlatba emelni, sőt nemisége alacsony szinten rögzült. A bűn miatt, az ember Istentől való elidegenedése és önszeretete miatt, visszautasítja a szeretetet, amit Istentől kapott. Ennek következménye, hogy nemisége is autoerotikus lesz.

Hogyan válhat az ösztönei, a hormonrendszere által irányított és a kielégülés utáni vágy által hajtott ember felelős emberré, kulturált nemiségű emberré? A testünk jelzései, látásunk, tapintásunk, szaglásunk, hallásunk ingerei az agy egyik területére, a hippocampusba jutnak. A hippocampus indítja el a hormonrendszer működését. Találó a hippocampus név, hisz olyan helyet jelent, ahol sok ló van. Mint amikor a ménes kiszabadul a karámból, olyan elemi erővel tör az emberre a hormonrendszer működésbe lépése. Csakhogy a hippocampus működését a felső agykérgi struktúrák is szabályozzák, és ezek teszik lehetővé, hogy az ember ne csak erotikus, hanem etikus döntéseket is hozzon. Olyan ez, mint amikor a lovak a karámból egyenként jönnek elé, „betanítva”, de épp ezért lehet bennük gyönyörködni. Jó példák a Szentírásban a csak erotikus döntésre Sámson (Bír 16,1–21), Dávid király (2Sám 11,1–26), Pufitárné (Ter 39,7–20) történetei. A kontrollálatlan szerelem tragédiák sorát indította el az életükben.

A minőségi szerelem ezzel szemben önkéntes szabadságból és nem rászédésből születik; megszépíti az embert; hozzátartozik a felelősség; tud várni, tudja azt mondani, hogy „nem”, „most nem”, „még nem”, „már igen”; nincs benne félelem vagy féltékenység; figyelmes; tud titkot tartani; ismeri az erotikus intimitást, de ismeri annak határait is; viszonzott, van jövője, és évek folyamán hűséggé alakul.

A nemiséget nem a Szentírás tabuizálja, hanem azok, akiknek az életében a nemiség nem megoldott probléma. A patriarchális rend, a többnejűség nem tartozik a Szentírás kinyilatkoztatásához, hanem a kánaáni népek együttélési családi rendje volt.

A harmonikus nemi kapcsolat előfeltétele a Szentírásban, hogy a férfi és nő egymás mellett egyenértékűnek éljék meg és fogadják el egymást. Isten a maga képmására férfinek és nőnek teremtette őket, valószínűleg azért, mert önmagában sem a férfi, sem a nő nem tudná kiabrázolni testben Isten kimondhatatlan gazdagságát. A bűnbeesés utáni zsigeri szégyenérzetet az ajándékozó szeretet oldja fel.

A Szentírás nagy hangsúlyt fektet a behatolás/befogadás előtti út örömeire és örömszerzésére, az erotikus gyengédség megélésére. Mai világunkban a párkapcsolatokban egymással ismerkedő fiataloknak a tiltással kell szembenéznük. Erre általában két egymással ellentétes, szélsőséges választ adnak. Vagy vágyfantáziákat generálnak, elképzelik, hogy milyen gyönyörű lesz a házasság után. Tökéletesnek álmodják meg a házasságkötés után rájuk váró nemi együttlétet, nem tudják realisztikusan felmérni saját és egymás vágyait, hiszen még alapszinten sem ismerik egymás testét, nem beszélgetnek vágyaikról, álmaikról, elvárásaikról. Szinte bizonyosra vehető, hogy ezek a személyek hatalmasat fognak csalódni a házasságkötés után.

A másik végletben vannak azok, akik már házasság előtt is úgy élnek, mintha házasok lennének. Váltakoztatják párkapcsolataikat. Legtöbb esetben a lelkük mélyén érzik, hogy ők most valamit meglopnak, valamit megelőlegeznek, és nem tudnak nyugodtak lenni a nemi együttlétben. Sok esetben nincs is megfelelő nyugodt és biztonságos közeg az együttlétükhöz. Ennek következménye, hogy az inger gyorsan lefut, gyorsan lesz belőle orgazmus, orgazmushiany vagy félelem, szorongás. Megtanulják, hogy kielégülni annyit jelent, mint odadobni magam a másiknak, lerohanni a másikat, kiszolgáltatni a másikat. Nehezen fognak megtanulni felszabadulni arra, hogy spontánul, ellazulva átadják magukat egymásnak.

Az ismerkedés időszakában fontos egymás testének a megismerése is, de ehhez nem szükséges közöszlenni, csak ránézni, érinteni, érzékelni, hogy hol érzékeny, hol szólítható meg a másik a test nyelvén. Az Énekek Éneke erről a gyengéd egymás testének a felfedezéséről is szól, de nincs benne közöszülés.

A testi egyesülést a Szentírás az ismerni szóval fejezi ki, hiszen egy férfi és egy nő akkor ismerik meg igazán egymást, ha tartósan és tartalmasan tudnak szerelmeskedni. Megismerhetik, hogy a másik mennyire tud magára és társára figyelni.

A Szentírás elsősorban nem tilt, hanem szabaddá tesz, de ennek a szabadságnak a határa, hogy mindez egy férfi és egy nő között hűségben, a kölcsönös ajándékozás jegyében történjék. Erre szabadít fel a Szentírás. A paráznság azért bűn, mert nem rendeltetésszerű. És a nem rendeltetésszerű dolgok megélésének következménye korunk paradoxona is: tele vagyunk

rengeteg erotizált ingerrel, a média, a reklámok, a fogyasztói társadalom megigézi minket erotikával, és mégis szinte soha nem volt annyi frigid nő és impotens férfi, mint napjainkban.

Szarka Miklós előadása nyomán a Szentírásban a nemiségre vonatkozó keretre is elmondhatjuk a zoltárossal: „Szeplőtelen az Úr törvénye, felüdíti a lelket, az Úr rendelete megbízható, bölcsességet ad a kisdedeknek. Egyenesek az Úr végzései, vidámmá teszik a szívet, világos az Úr parancsa, felvilágosítja a szemet” (Zsolt 18,8–9); „Ha nem törvényed volna gyönyörűségem, akkor talán nyomorúságomban elvesztem volna. Sohasem feledem rendeleteidet, mert általuk adsz életet nekem”, „Mennyire szeretem törvényeidet Uram, egész nap azon elmélkedem. Mily édes ínyemnek mindegyik szavad, számunk édesebb a méznél, mivel parancsaid értelmessé tettek. (Zsolt 118,92–93.97.103–104).

FORRÁS

Szarka Miklós: *A dinamizált nemi viselkedés a Szentírásban. Miként jut el az ajándékozott gyönyörig a bibliai ember? azaz: A Biblia letilt, vagy szabaddá tesz?* Hanganyag. <http://vip.tilb.sze.hu/Fit-KEVE/hangfelvetelek-2009/Szarka-2009-05-11.mp3>.

Szarka Miklós: *Az intim erotikus szféra árnyékjelenségei. Az intim zavarokból van-e kiút? azaz: A „rögzülések” gyógyulhatnak-e?* Hanganyag. <http://vip.tilb.sze.hu/Fit-KEVE/hangfelvetelek-2009/Szarka-2009-05-18.mp3>.

Nagy Lilla

Francesco testvér nyomán

– híres ferences harmadrendiek –

Viterbói Szent Róza (1230 k.–1252)

Szegény, de vallásos családban született, nevét Palermói Szent Rózáról kapta. Életrajzáról elég keveset tudunk, inkább legendák maradtak fenn róla. Állítólag kiskorától böjtölt, vezeklőinget viselt, és buzgón imádkozott, hároméves korában imájára halott nagynénje újraéledt, s már hétévesen visszavonult életet élt: kertjükben remetelakot rendezett be, s oda vonult imádkozni.

Kiskorától nagyon gyenge volt. Állítólag egyszer súlyos betegségében meglátogatta a Szűzanya, s az ő buzdítására lett ferences harmadrendi. Látomásaiban a megfeszített Jézus is megjelent, aki azt mondta neki, hogy az emberek iránti nagy szeretete és a bűn miatt kellett szenvednie, s ennek hatására Róza kereszttel a kezében végigjárta Viterbo utcáit, bünbánatra biztatva az embereket. Megjelenése tisztaságot sugárzott, s szívből fakadó, lelkes szavai elértek az emberek szívéhez. Állítólag az ő életében is szerepelt a rózsacsoda, akárcsak két másik korabeli ferences szentnél, Árpád-házi Szent Erzsébetnél és Szent Zitánál.

Ezidőtájt a város II. Frigyes uralma alatt állt, aki a pápa ellen harcolt, Róza pedig a pápa iránti hűségre biztatta a lakókat, s arra, hogy megtérésükkel, kegyes életükkel könyörögjenek az Úrhoz, hogy megszabadítsa őket a császártól. Fellépése hatással volt az emberekre, épp ezért a császár száműzte a városból. Róza viszont megjósolta a császár halálát, ami nemsokára be is következett, így a lány visszatérhetett Viterbóba, ahol mint a város szabadsághőseit fogadták.

Szeretett volna belépni a helyi zárdába, de elutasították (családja szegénysége miatt). Elfogadta az elutasítást, de megjósolta, hogy halála után be fog kerülni a rendházba. Még két évet élt ezután remetelakában (apja házának egy apró cellájában), böjtölve és imádkozva, s itt is halt meg 1252. március 6-án, nagyon fiatalon. Sokáig úgy gondolták, tuberkulózisban halt meg, újabb kutatások viszont valami vele született szívrendellenességről beszélnek.

A zárda templomában temették el, ami azóta az ő nevét viseli. A város lakói ettől kezdve szentként tisztelték és ünnepelték, amit az egyház 1457-ben erősített meg a szentté avatással, 1680 körül pedig tiszteletének az egész egyházra való kiterjesztésével. Ünnepe napja szeptember 4, ilyenkor Viterbóban ünnepélyes körmeneten hordozzák végig épségben maradt testét.

Mai szemmel nézve furcsának tűnhet élete, buzgósága, vezeklése, nem igazán tudjuk elképzelni ezt napjainkban. Ennek megértéséhez fontos kiemelni tisztaságát, ami számára nem másoktól való elzárkózást, hanem teljes Isten felé fordulást, ráhagyatkozást jelentett. Ez volt élete kulcsa: teljesen Istennek szentelte magát, s ez az önátadás vezethetett oda, hogy aztán másokat is megmozgató módon tudta hirdetni a megtérés fontosságát, s mai napig példaként áll sokak előtt.

„Istenünk, te Szent Rózát megajándékoztad a lelki erősség és a ragyogó ártatlanság ajándékával. Add nekünk, hogy erőnyeit követve itt a földön, egykor veled együtt az örökkévaló örömeinkben részesülhessünk. A mi Urunk Jézus Krisztus által. Amen.” (Kovács Kalliszt OFM: *Ferences szentek és boldogok az év minden napjára*, 250. o.)

Kortonai Szent Margit (kb. 1247–1297)

A tisztaság tehát Istennek adott életet jelent, ez pedig nemcsak szüzesség esetén lehetséges, nemcsak akkor, ha valaki kezdettől fogva Isten útját választotta, hiszen bármikor hozzá lehet térni, bármikor felé lehet fordulni, egy bűnös életből is.

Ennek egyik leghíresebb példája Kortonai Szent Margit esete. Szegény, de különös szépségű leányként korán elhagyta a szülői házat, hogy szerencsét próbáljon, s a közeli kastélyban, ahol cselédként alkalmazták, a fiatal gróf kedvese lett. Kilenc évig élték így, gyereük is született, míg végül egy nap Margit a közeli erdőben a hazatérő fiatalember helyett annak holttestét találta meg. Meggyilkolt kedvese látványa felkeltette lelkiismeretét, ami többé nem hagyta nyugodni.

Rögtön elmenekül gyermekével a helyszínről, de szülőfalujában sem maradhat az emberek gúnyolódása miatt.

Akadna újabb udvarlója, de nem hallgat újra a kísértő szóra, hanem Kortona városába siet, új életet kezdeni. Őszinte bűnbánattal, könnyek között számol be bűnös életéről egy gyóntató papnak, aki meglátja benne a nagy bűnbánót, s vigasztalja és támogatja. Margit szétosztja magával hozott ruháit és ékszereit a szegények között, bűnbánó ruhába öltözik, nem törődik többé szépségével, sőt inkább eltakarja azt, s szinte keresi a megaláztatást. Még szülőfalujába is visszatér egyszer rongyos ruhában, hogy így kérje a falubeliek bocsánatát botrányos viselkedéséért. Ekkoriban, megtérése után lép be a ferences harmadrendbe is, s ennek tagjaként folytatja az engesztelést és a szeretet gyakorlását. A sokévi kemény vezeklés, virrasztás és ima megtisztítja lelkét, s az egykori bűnös szentként, nyugodt lélekkel lépi át a halál kapuját. Az ő teste is épségben fennmaradt.

Kántor Emese

Szamártestvér

– rovat a makacs és bohókás emberi testről –

Tisztítás

Dánielné Rózsa Ágnes dietetikus szerint egyáltalán nem véletlen, hogy az egyes vallásokhoz kapcsolódó böjti időszakok a tavaszi hetekre esnek. „Mivel a téli hónapokban kevesebbet mozgunk, s a táplálkozásunk is segíti a többletkilók megjelenését, természetes az igény a megújulásra. A szervezetünk maga is méregtelenít – ez a feladata többek között a májnak, a vesének –, ráadásul normál esetben csak annyi tápanyagot vesz fel, amennyire szüksége van.” Azok a kúrák jók, amelyek nem pusztán a táplálkozásra figyelnek. Véget kell vetni ugyanis a négy fal közötti időtöltéseknek, a szabad levegőn való mozgás segít a szervezetnek abban, hogy zökkenőmentesebben kapcsoljon gyorsabb üzemmódba. Tavasszal ugyanis nem csak az anyagcserénk gyorsul fel, a hormonszintek emelkedése is megkezdődik. A téli, fénytelen időszak után végre kisüt a nap: egyre több endorfin és szerotonin kering a szervezetben, a tesztoszteronszint is nő. Ez a hormonemelkedés is átmeneti állapot: ha eléri a megfelelő szintet, a szervezet megnyugszik, és végzi a nyári időszak szerinti munkáját. A téli bőséges étkezés utáni tisztítás, illetve böjt a nyugati orvoslásban is helyet kap. A kúra célja elsősorban nem a túlsúlytól való megszabadulás, de a szakszerű böjtölés eredményeként elveszíthetünk néhány felesleges kilogrammot. Az emésztőrendszer tehermentesítésén túl a bőséges folyadékbevitel serkenti a salaktalanítást, amely fokozza a fizikai és szellemi teljesítőképességet. A böjtnek sokféle típusa van, az egynapos gyümölcsnaptól kezdve egészen a léböjtkúrákig. A dietetikus szerint ha valaki hosszabb böjtölést tervez – ez se tartson tíz napnál tovább – fokozatosan szűkítse, majd ismét fokozatosan bővítse a tápanyagok

körét. Ha például az első nap elhagyja a húst, a harmadik napon már tarthat zöldség és gyümölcsnapot. A táplálkozási szakember találkozott már olyan méregtelenítéssel is, amikor az egyén a kúra alatt kizárólag csapvizet fogyasztott. Ez igen veszélyes lehet, mert hiánybetegségeket idézhet elő. De hasonló problémákkal járhat a teaböjt is – salaktalanító gyógyteákat lehet fogyasztani –, ezért egy-két napnál tovább orvosi felügyelet nélkül nem javasolt. Orvosi felügyelet mellett, egészséges embereknél alkalmazható a gyógyteákból és a frissen préselt zöldség-, gyümölcslevekből álló néhány napos, egyhetes léböjt. A gyógyteák mellett hígított, frissen facsart gyümölcslevet, szűrt, natúr zöldségeket is lehet magunkhoz venni. „Nem tanácsos egyedül belekezdeni egy tisztítókurába, a böjtnek ugyanis vannak krízisei és ellenjavallatai – daganatos betegek, terhesek, inzulinos diabéteszesek, súlyos depresszív gyógyszereket szedők nem vehetnek ebben részt. Ezért szakemberek irányításával, szigorú ellenőrzés mellett, előre megtervezett program szerint ajánlott, amelyet részletes orvosi kivizsgálás, konzultáció előz meg”. Általában egy hétig tart az úgynevezett léböjtkúra, ennyi idő alatt ugyanis még nem ürülhetnek ki a zsírban oldódó vitaminok, ásványi anyagok. A folyamatos felügyeletre pedig azért van szükség, mert a diéta elkezdésével felszabadulnak a salakanyagok, bekerülve a keringésbe, s ez rosszul érezhető lehet.

http://hvg.hu/egeszseg/20110309_bojt_hamvazoszerda_papa_orvos.

Eszter

Lelki horoszkóp

„Mi nem hiszünk horoszkópokban, de az alábbiak mindenike vonatkozhat rád, mert az év minden hónapjában lélekedésben újjászülehetünk.” (Leó tv.)

Kos (március 21.–április 20.):

„Miért halogatod a dolgot, s miért várokod, holott azonnal is szeretheted Istent a szívedben?” (Keresztes Szent János)

Bika (április 21.–május 20.):

„Változzék meg minden, Uram, Istenem, bánom is én, föltéve, hogy benned maradunk.” (Keresztes Szent János)

Ikrek (május 21.–június 21.):

„Ha az érdemeknek tiszta szívé szakértői leszünk, kevésbé ingerelnek majd a hibák.” (Erasmus)

Rák (június 22.–július 22.):

„Annál méltóbbak vagyunk az emberek tiszteletére, minél inkább eltűrjük tőlük a méltatlanságot.” (Szent Bonaventura)

Oroszlán (július 23.–augusztus 23.):

„Nincs mélyebb szeretetforrás, mint a bűnbocsánat aláztos, megtört szívű tudata.” (Prohászka Ottokár)

Szűz (augusztus 24.–szeptember 23.):

„Az ellen a vétek ellen kell fegyvert ragadni, aminek különös sürgősségét érzed, s nem szabad takarodót fűjni, amíg csak Isten vezényletével le nem küzdötted azt.” (Loyolai Szent Ignác)

Mérleg (szeptember 24.–október 22.):

„A türelem az ember igazi tisztasága.” (ismeretlen)

Skorpió (október 23.–november 21.):

„Sok dolog megvalósulása attól a bizalmtól függ, amellyel várjuk, reméljük és éljük.” (Alfred Delp)

Nyilas (november 22.–december 21.):

„Nem azután kell áhítoznom, ami nem vagyok, hanem egészen azzá kell válnom, ami vagyok.” (Szalézi Szent Ferenc)

Bak (december 22.–január 19.):

„Az ördög nagyon fél a határozott jellemű lelkektől.” (Avilai Szent Teréz)

Vízöntő (január 20.–február 18.):

„Isten sohasem várja el tőlünk, hogy oda menjünk, ahova Ő nem akar vezetni minket.” (ismeretlen)

Halak (február 19.–március 20.):

„Bízva az Úristenre azt, amit önnek adott és mindennap ad, mert úgy látszik, mintha ön a saját képességeinek mértékével akarná Istent megmérni. Készüljön, mert valami nagy kegyelmet készül önnek juttatni.” (Keresztes Szent János)

Forrás: *Morzák*. Szent Gellért Kiadó és Nyomda.

Léonie

Hajnali csend

– folytatásos regény –

XVI. fejezet

Egy uralkodó nem élheti a maga életét, nem hajthatja fejét párnájára anélkül, hogy ne gondolna népe jövőjére. Korea királyát, Gojongot kerülte az álom. Miután egyedül maradt lakosztályában, villámként csapott le rá az a súlyos teher, amit egy ország jövőjének gondja okozott. A történelem nehéz szerepet osztott neki, és ő tehetetlennek és tanácstalannak érezte magát. Nem volt mellette okos és megfontolt felesége sem többé, akinek a halála megbosszulatlanul maradt, és neki engednie kell, hogy a japánok kezét tegyenek országára. Hosszú idő óta nem volt egyetlen napja sem, amelyen nyugalma lett volna. Ezen az estén a nyugati tartományokban kitört felkelés hírére vették, és a miniszterek azt tanácsolták, ne avatkozzanak be, nehogy nyílt háború törjön ki a két ország között, inkább ne akadályozzák meg azt, hogy a japánok rendet csináljanak. Illúzió lenne azt gondolni, hogy ennyi erővel le tudnák győzni a japán túlerőt... Pedig ő

legszívesebben azonnal segítséget küldött volna a felkelőknek. Hogyan is tudnák elkerülni a katasztrófát, ami bizonyosan rájuk vár? Kérjen segítséget a nyugati hatalmaktól, ahogyan a királynő akarta, talán Oroszországtól, esetleg a franciáktól? Vagy forduljon ismét Kína felé? Kiben bízhat? Talán a saját fiában, a trónörökösben, akit nem tart túl értelmesnek? Vagy a lázadó Eui hercegben, akit maga is szívesebben látna maga után a trónon? Koreaiak vére folyik tömegesen ezen az éjszakán, és ő nyugodtan aludjon? Mások harcolnak azt ország szabadságáért, ő pedig hagyja, hogy eltiporják őket? Az utókor sosem fogja megbocsátani neki...

Rettenetes ez a késői óra, az éjszaka csendje és fojtott nyugtalansága! Kivel oszthatná meg gondját, valakivel, aki nem hajbókol neki, és akinek őszinteségére számíthat... Egyetlen ilyen ember volt még az udvarban, akit bár ritkán látogatott, de feltétlen bizalmát élvezte: a húga, Seong Won hercegnő.

Úgy döntött, felkel, és megkeresi a hercegnőt, a szokatlan időpont ellenére. Mielőtt azonban kíséretét kérte volna, értesítették, hogy súlyos dolog történt: a felkelők között Eui herceget látták, aki maga irányítja a harcokat, és az a hír járja, hogy a nép mindenütt mellé áll. Azonnal cselekedni kell.

Az összetört, aggódó, de titkon fiával elégedett királynak azt kellett elrendelnie, hogy a legnagyobb titokban hozzák vissza a herceget. Maga mellett kell tudnia, még mielőtt vesztébe sodorná az országot és saját magát.

Myeon Hwa úgy érezte magát, mint egy gyermek, amikor a nővérek hideg vízzel megmosták hidegtől megdermedt testét, és tiszta, meleg ruhákba csavarták. Tudatánál volt, de gyengének és zavarodottnak érezte magát, csak nézett maga elé, és nem értette, mit mondanak neki, de a tekintetek barátságosak voltak, és a meleg örömmel töltötte el. Az eszméletlenül eltöltött órákra nem emlékezett, csak a szörnyű hidegre, amint lassan birtokba vette testét. A szakadék mélyebbnek bizonyult, mint hitte, és a zuhanástól halálra ijedt. Nem igazán értette még, hogy mi történik, mikor megtalálták őket, de másodsorra, amikor kinyitotta szemét a szekéren zötykölődve, az első, amit meglátott, az az idegen, szőke férfi volt, aki hosszú fekete ruhát viselt, és aki merően az utat nézve észre sem vette, hogy ő felébredt, majd kis idő múlva, érthetetlen nyelven beszélve megigazította a takarót rajta. A lány nem tudta, ki az, de bizalmat érzett iránta. Mindig is az érzéseire hagyatkozott, hiszen nem ismerte az embereket, de a saját lelkét sem.

Délután lehetett, mire jobban érezte magát, és megpróbált felülni az ágyban. Láta, hogy az édesanyja mellette van, és várja, hogy felkeljen. Min asszony eltörött karját sínbe tették, és azóta aggódva leste, mikor kel fel lánya. Úgy döntött, nem ad felvilágosítást senkinek kilétükről, mert nem tudhatta, nem politikai okokból támadták-e meg őket, és azt sem, hogy mibe keveredett, és hol van a férje. A jó Blanche anya azonban felismerte, mivel többször járt náluk adománygyűjtő útjain.

– Azonnal ürítsétek ki a legkényelmesebb szobát a két nő számára! A Min család igen befolyásos az udvarnál, meg kell nyernünk őket magunknak! – adta ki az utasítást nővéreinek. Titokban megdobbant a szíve, mert úgy hitte, ezt a két nőt megnyeri majd Jézus számára. Blanche anyában nagy térítő bujkált, vágyai a királyi udvarra irányultak.

Min asszony rögtön távozni szeretett volna, de közölték vele, hogy jobban teszi, ha kis ideig pihennek még, a városban pedig nagy a nyugalanság, itt biztonságban vannak. A felkelés hírére elkomorult. A férje veszélyben van, mi lesz a lányaival, ha leverik a felkelést, és őt letartóztatják?

Myriam örült, hogy viszontláthatja gyerekkori barátját, bár az utóbbi időben kissé elhidegültek egymástól. Myeon Hwa lelkesedett a buddhizmusért, Myriam haraggal gondolt azokra, akik az anyját megölték.

– Látod, a jó Isten vigyázott az életetekre – jegyezte meg Myriam. – Kész csoda, hogy életben maradtatok! Én azt hiszem, terve van még veletek.

– A te jó istened bizonyára nem olyan, mint egy koreai. Útközben azt álmodtam, hogy egy olyan szőke férfi vigyázott ránk az úton – mondta Myeon Hwa bizonytalanul.

– Ó, az nem a jó Isten volt, csak a szolgálja! – kacagott a lány. – Nem álmodtad. Ő Paul atya, ő kísért vissza titeket. Nemrég jött a misszióba, nagyon messziről. De kedvesem, mikor vágják le a hajadat kopaszra?

Myeon Hwa rádöbbsent, hogy el is feledkezett a szomorúságáról, arról, hogy a nagybátyja eltanácsolta a buddhista kolostori élettől. Különös érzés derengett át rajta. Kim nagybácsi azt állította, hogy nemsokára megismeri a jövőjét. Talán itt lenne, a keresztény misszióban???

Az est fagyos volt, és koromfekete sötétség ereszkedett a kis völgybe, ahol a felkelők táborúze békésen ropogott. Visszaverték a japánokat, de a győzelem nem szerezte meg az udvar támogatását. Japán csapatok érkezését várták, és a férfiruhás hercegnő magához szólította embereit. A felkelést be kell fagyasztani, még mielőtt fölösleges mészárlásra kerülne sor. Mindenki menjen haza, vagy meneküljön, mert a terv nem vált be. De a herceg népszerűsége máris megnőtt, a nép megmentőjét látja benne.

A sötétség védőleple alatt azonban már a király emberei rejtőztek a bokrok mögött, hogy titokban elfogják Eui herceget és embereit.

– folytatjuk –

Léonie és Attila

A paszulynövény élete

Paszulysem korában hófehér kis embrió volt. Nem érintkezett a világ szennyével, nem érzett soha sem földet, sem vizet, sem napfényt. Szellő nem simogatta, csak mélyen aludt, és azt hitte: élni annyit jelent, mint a magban mélyeket álmodni.

Földbe került, és az eső megöntözte. A víz behatolt a pórusain, és megduzzadt. Kicsivé vált számára a maghéj, és gyököcskéje elkezdett kilépni a biztonságos burokból. Nagyon elkeseredett emiatt. Miért kell neki a mocskos anyafölddel érintkezni. Miért nem maradhat meg a kis burkában, ahol semmi külső hatás nem érheti. De túl nagyra duzzadt, és ki kellett bújni. Irtózva tapasztalta a föld érintését. S mikor már nemcsak a gyököcskéi, hanem a száracskája és levélkéi számára is túl kicsi lett a mag, nagy szomorúan egyenesedett fel, és bújt ki a földből.

Amint a nap első sugarai eljászadoztak vele, behatoltak a sejtjeibe, kétségbeesetten kellett tapasztalnia, hogy hófehér színe előbb sárgára, majd zöldre változik. Elvesztette gyermeki ártatlanságát, és életadó, önfenntartó zöld színűvé változott. Túl nagy volt ahhoz, hogy elég legyen számára a szikleveleiben elraktározott tápanyag. A nap fényéből, a levegőből és a vízből neki kellett előállítania az éltető tápanyagot. Lassan növekedett, és titkon abban remélt, hogy nincs semmi új dolog, amivel meg kell ismerkednie. Hogy semmi mással nem kell kapcsolatba lépnie, nem kell beszennyeznie magát más élőlényekkel és élettelen dolgokkal. Megmaradhat önmagának, tisztán, érintetlenül.

Am egyre gyengébb lett, és lassan világossá vált számára, hogy valami nagyon hiányzik az életéből. Hiába termelte a napfény erejével a tápanyagot, mégis éhes volt. Ahogy teltek a napok, egyre jobban tudatosult benne, hogy még nem tapasztalt meg mindent a világból, még mindig van, amivel ismerkednie kell. Ahogy ezen kesergett, egyszer csak bizsergést érzett a gyökérszőreiben. Kis baktériumok bocsátották ki jelzésüket felé, hogy fogadja őket magába. A paszulynövényke nem tudta elhinni, hogy az élet ilyen fájdalmas meglepetéseket tartogat számára. Nem elég, hogy ki kellett lépnie a biztonságos ki burokból, hófehér tisztaságát zöld színre kellett cserélnie, most még a testébe fogadjon idegen lényeket, szándékosan fogadja el, hogy a baktériumok megfertőzzék az egészséges, tökéletes szövetét.

De nem volt más választása. Egyre több nitrogénre volt szüksége, és ezt csak a baktériumok adhatták meg neki. Engedett hát a gyökereiben támadt bizsergésnek, hagyta, hogy a baktériumok üzenetére gyökérszőröcskéi körbeöleljék őket, majd egy kis fonalon keresztül a baktériumok a gyökérébe vándoroljanak. Itt hatásukra sejtjei gyorsan osztódni kezdtek, kis gyökérgümöket képeztek, és magukba fogadták a baktériumokat. Szerves anyagokat adtak nekik, míg cserébe feldolgozott nitrogént kaptak.

Nitrogénnel ellátva a növényke megerősödött, ügyes kis paszullyá fejlődött. Ágai megnyúltak, levelek nőttek rajtuk, kacsával megkapaszkodott, és egyre magasabbra kúszott. Lassan kis bimbók jelentek meg rajta, virágokká fejlődtek, és pillangós virágai kinyíltak. Miután virágba borult, tetszett magának, és kezdte valahogy megbocsátani, hogy kikelt, megzöldült, és még a baktériumokat is magába engedte.

Szerette volna, ha virágai örökre tartanak, soha nem hervadnak el. Ezért gondosan elkergette a méhecskéket, nehogy megporozzák a virágait, ne tapossák össze lábaikkal virágszirmait, és ne hozzanak virágport a virágjai bibéire. Mert tudta, hogy ha egy virág beporzódik, annak menthetetlenül el kell hervadnia. Teltek-múltak a napok, és azt kellett tapasztalnia, hogy virágjai már nem annyira üdék és frissek, mint hajdanán. Kétségbeesve kellett tapasztalnia, hogy nem tarthatnak örökké, hogy hiába kergette el a méhecskéket. Csak azt érte el, hogy magot sem fog hozni, és nem lesz örökre virágba borulva. Szerencsére maradt még néhány később nyílt virágja, amelyeket hosszas kérések után beporoztak a megsértett méhecskék.

Ezek a virágok elhullatták a szirmaikat, majd egyre nehezebbé váltak, hüvelyt hoztak létre, és a hüvelyben ott ültek a parányi magvak. Lassan-lassan egyre nagyobbakká és súlyosabbakká lettek, egyre jobban húzták a paszulynövény szárát.

Hidegebbre fordult az idő. A paszulynövény levelei lassan sárgulni kezdtek. Nagy szomorúsággal tapasztalta, hogy egyre több sejtje halt el, levelei megfoltosodtak. Az elmúlás megfertőzte őt is. Számára az élet volt a tisztaság, és a halál a szenny. De ettől a végső beszennyezettségtől ő sem szabadulhatott. Szétáradt testében a halál. Elhaltak a szövetek a hüvelyekben is. Csak az érett magvai éltek még, amelyek földbe hulltak, hogy jövőre új paszulynövényekké fejlődhessenek.

Nagy Lilla

Viccek

– Nagymama, miért olyan nagy a szemed?

– Nagymama, miért olyan nagy az orrod?

– Jajj, Piroska, menj már innen azzal a nagytóval!

☺

– Hogy hívják a kínai kötéláncost?

– Teng Leng Leesik.

☺

– Hogy hívják a japán autószerelőt?

– Cseregumi Hamaroda.

☺

– Jean, elég a pénzünk hó végéig?

– Csak ha meggyújtom, uram.

☺

A veréb tanítja fiókait:

☺

– Nem csak a macskáktól kell félnünk, hanem az autóktól is. Tegnap egy piros Opel akart felmászni ide a fára.

☺

– Hová viszed azt a tehenet? – szólítja meg a komáját a kapuban ácsorgó gazda.

– Viszem az orvoshoz.

– Beteg?

– Nem.

– Nincs teje?

– De van.

– Nem eszik?

– De eszik.

– Akkor minek viszed oda?

– Mert az övé.

A plasztikai sebész új arcot varázsolt a hölgynek: eltüntette a ráncokat, és az orrát is kisebbre szabta. Amikor felépül a páciens, az orvos megkérdezi tőle:

– Mit tehetek még Önért, asszonyom?

– Tudna nekem nagy, kerek szemeket csinálni?

– Természetesen – válaszol a sebész, majd kiszól az asszisztensnőjének.

– Legyen szíves, mutassa meg a hölgynek a számláját!

☺

Egy énekestől kérdezi egy ismerőse:

– Hallom, visszavonultál. Nem énekelsz többet.

– Igen, eltiltott az orvos.

– Melyik? Amelyik a szomszédodban lakik?

☺

– Pincér, a rántott szeletnek konyakillata van.

A pincér tesz három lépést hátrafelé, majd megkérdezi:

– Még most is, uram?

☺

Kovács cikcakkban autózik a főutcán. Egy rendőr megállítja.

– Uram, fújjon bele szépen ebbe a szondába!

– Jaj, azt nem tehetem, mert asztmás vagyok. Tessék, itt az orvosi igazolásom.

– Akkor velem jön vérvizsgálatra!

– Jaj, azt sem tehetem. Itt az igazolás, hogy vérzékeny vagyok.

– Na, akkor menjen tíz lépést egyenesen ezen a járdaszélen!

– Jaj, azt sem tehetem, mert sokat ittam.

☺

A szőke áll a boltban, a kosarát teleteszi uborkával, mikor tele van, visszateszi. Mikor ezt már háromszor megcsinálta, odamegy az ör.

– Mondja, hölgyem, mit csinál?

– Tudja, ma voltam kozmetikusnál, és azt mondta, hogy jól tesz az arcomnak az uborkapakolás...

☺

– Mióta dolgozol ennél a cégnél?

– Mióta megfenyegettek, hogy kirúgnak.

Szerkesztés: Ötvös Réka

Tördelés: Nagy Lilla

Korrektúra: Kántor Emese

A címlap illusztrációját rajzolta: Márton Éva

E-mail címünk: kpoverello@yahoo.com